

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ NA ÚSEKU OCHRANY
VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ**

Autor práce: Petra Novotná
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná forma studia
Vedoucí práce: JUDr. Jozef Bandžak
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s §47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jozefu Bandžakovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce, dále Ing. Marii Jechové za poskytování cenných informací pro zpracování práce a pochopení při plnění pracovních povinností a v neposlední řadě své rodině za podporu a pochopení.

ABSTRAKT

NOVOTNÁ, P. *Správní trestání na úseku ochrany veřejného zdraví: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2011. 82 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jozef Bandžak

Klíčová slova: blokové řízení, hygiena výživy, provozovatel potravinářských podniků, přestupek, příkaz, sankce, správní delikt, správní řád, správní řízení, stravovací služba, zásady správního řízení, závady.

Bakalářská práce pojednává o správním trestání na úseku ochrany veřejného zdraví. Blíže pak o Krajské hygienické stanici Středočeského kraje (KHS), jejich jednotlivých odborech a pracovních náplních. V další části jsou zmíněny typy sankcí, jaké zaměstnanci KHS ukládají, postup při správním řízení a jeho jednotlivé zásady, náležitosti protokolu o kontrolním zjištění, blokových pokut, rozhodnutí apod. Dále pak analyzuje jednotlivé závady zjištěné při státních kontrolách v provozovnách stravovacích služeb, jakých chyb se provozovatelé a zaměstnanci potravinářských podniků dopouštějí v souvislosti s porušováním legislativy, a posuzuje dopad legislativy jednak na provozovatele a jednak na kontrolní pracovníky KHS. V závěru práce je vytvořena tabulka, konkrétně KHS Středočeského kraje v souvislosti s ukládáním sankcí dle používaných legislativních norem. V příloze jsou uvedeny vzory některých dokumentů, které KHS používá, jako je např. protokol o kontrolním zjištění, příkaz (zkrácený na místě) a klasický příkaz „tzv. od stolu“).

ABSTRACT

NOVOTNÁ, P. *ADMINISTRATIVE PUNISHMENT WITHIN PUBLIC HEALTH SECTOR: Bachelor's thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies (VŠERS), o. p. s., 2011. 82 p. Supervisor of this thesis: JUDr. Jozef Bandžak

Key words: block proceedings, food sanitation, operator of food establishments, offence, order, sanction, administrative delict, administrative regulations, administrative proceedings, food establishment, administrative proceedings principles, faults.

This Bachelor's thesis deals with administrative punishment within public health. It goes into detail about the Regional Public Health Authority (KHS), its departments and job descriptions. The next part mentions specific sanctions imposed by the workers of the Regional Public Health Authority, procedures within administrative proceedings and its principles, details of the inspection protocol, fines, orders etc. Furthermore, it analyses particular faults detected in state inspections in food establishments, what faults operators and employees make in terms of breaching the law and it reviews the impact of the law on both the operators and also the KHS inspectors. The thesis is concluded with a table of sanctions imposed by the KHS in compliance with the law. The enclosure includes templates of documents which the KHS uses e.g. inspection protocol, order (shortened on the spot) and traditional order.

OBSAH

OBSAH	6
ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA	10
1.1 Cíl práce	10
1.2 Metodika.....	10
2 REŠERŠE	12
2.1 Členění hygienických odborů a jejich náplně	18
2.1.1 <i>Hygiena obecná a komunální (HOK)</i>	18
2.1.2 <i>Hygiena práce (HP)</i>	20
2.1.3 <i>Hygiena dětí a mladistvých (HDM)</i>	21
2.1.4 <i>Epidemiologie (EPI)</i>	23
2.1.5 <i>Hygiena výživy a předmětů běžného užívání (HV a PBU)</i>	24
3 POSTUP OOVZ DLE NAŘÍZENÍ (ES) Č. 882/2004	28
3.1 Postup OOVZ dle zákona o státní kontrole a zákona o ochraně veřejného zdraví	30
4 TYPY DŮKAZNÍCH PROSTŘEDKŮ	32
4.1 Důkazní prostředky	32
4.2 Náležitosti „Protokolu o kontrolním zjištění“	32
4.3 Obrazová dokumentace	35
5 TYPY SANKCÍ, OPATŘENÍ A JEJICH UKLÁDÁNÍ	36
5.1 Napomenutí	36
5.2 Ukládání pokut	37
5.2.1 <i>Blokové řízení</i>	37
5.2.2 <i>Příkaz</i>	38
6 SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ	40
6.1 Vybrané zásady správního řízení	40
6.2 Zkrácené správní řízení	43
6.2.1 <i>Příkaz na místě</i>	43
6.2.2 <i>Příkaz „od stolu“</i>	44
6.2.3 <i>Náležitosti příkazu</i>	45
6.3 Rozhodnutí ve správním řízení.....	47
6.3.1 <i>Oznámení</i>	47
6.3.2 <i>Rozhodnutí</i>	47

6.3.3	<i>Odvolání</i>	47
6.3.4	<i>Doručení</i>	48
6.4	Možnosti v rámci správního řízení	49
7	NEJČASTĚJŠÍ ZÁVADY V PROVOZOVNÁCH STRAVOVACÍCH SLUŽEB	51
7.1	Závady v provozní hygieně	51
7.2	Závady v osobní hygieně	52
7.3	Závady při uvádění pokrmů do oběhu	53
7.3.1	<i>Závady při značení</i>	54
7.3.2	<i>Závady při skladování v teplotním řetězci</i>	55
7.4	Závady při skladování „prošlých“ potravin	56
7.4.1	<i>Skladování potravin s prošlým datem použitelnosti</i>	57
7.4.2	<i>Skladování potravin s prošlou dobou minimální trvanlivosti</i>	57
7.5	Závady u smyslových vlastností potravin	58
7.6	Závady při manipulaci a křížení činností	59
7.7	Závady při manipulaci s odpady	60
8	ÚVAHY DE LEGE FERENDA	62
	ZÁVĚR	65
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	66
	Literární zdroje	66
	Elektronické zdroje	66
	Jiné zdroje	67
	Legislativa	67
	SEZNAM ZKRATEK	68
	SEZNAM TABULEK	69
	SEZNAM PŘÍLOH	69
	PŘÍLOHA Č. I	71
	PŘÍLOHA Č. II	75
	PŘÍLOHA Č. III	77
	PŘÍLOHA Č. IV	81

ÚVOD

Téma práce jsem zvolila proto, aby čtenáři měli možnost blíže se seznámit s problematikou hygienické služby, zvláště pak v oblasti hygieny výživy, kde pracuji. Mnozí lidé si pod pojmem hygiena ve smyslu úřadu představují orgán, který má řešit všechny jejich stížnosti, případně se obrací na tento úřad s radami a problémy, které vůbec nespádají do kompetencí tohoto úřadu, a pracovníci úřadu jsou proto zatěžováni nejrůznějšími požadavky a vysvětlováním, preposíláním apod. Proto práce zahrnuje stručný popis činností jednotlivých odborů hygieny, jaké záležitosti který odbor řeší, jaká vydává stanoviska atd.

Abychom porozuměli této oblasti, v první části je vysvětlena metodika práce a cíle, v další části se práce zabývá pojmy jako hygiena a dále jsou vysvětleny některé stěžejní termíny, které budou použity v průběhu celé práce.

Práce má přiblížit postupy kontrolního orgánu, v tomto případě Orgánu ochrany veřejného zdraví, kterým Krajská hygienická stanice je, při provádění státního zdravotního dozoru v rámci provádění státních kontrol v provozovnách stravovacích služeb, a zvláště při zjištění závad v této oblasti, typy sankcí, jejich ukládání a opatření, které nejčastěji hygienici ukládají a které umožňuje zákon o ochraně veřejného zdraví, jako jsou blokové řízení, příkazní řízení, dále pak Správní řád, z něhož vychází i správní řízení jako forma uložení pokuty a opatření, a v neposlední řadě postup dle nařízení Evropského společenství a Rady. Co se týká Správního řádu, jsou zde uvedeny zásady správního řízení, které vychází jednak ze samotného Správního řádu, ale zároveň také z Ústavy ČR.

Práce obsahuje výčet nejčastějších závad, které se v provozovnách stravovacích služeb vyskytují, argumenty provozovatelů a zároveň vysvětlení a odůvodnění referentů státní správy z odboru hygieny výživy, protože jak napovídá samotné označení hygienické služby jako Orgánu ochrany veřejného zdraví, je důležitou součástí státní správy, jejímž jedním ze základních cílů je ochrana zdraví populace a prevence vzniku epidemií a přenosných nákaz, které mohou vzniknout právě ze stravy při její přípravě, podávání apod.

Předposlední část práce je věnována některým ustanovením v legislativě, která by zasloužila určité změny. Dále se v této části setkáme s informačním systémem, kam se

zapisují veškeré provedené kontroly a jejich výstupy, tj. průběh kontroly dle pořízeného Protokolu o kontrolním zjištění, závady a případné sankce a opatření. Čtenář se dále dozví, proč je tento systém svým způsobem nedokonalý, osobní názory a připomínky a případný dopad na zaměstnance.

1 CÍL A METODIKA

1.1 Cíl práce

Cílem práce je ukázat nejčastější závady zjištěné při státních kontrolách na úseku hygieny výživy, s jakými problémy se potýká kontrolní orgán v důsledku nedokonalosti právních norem. Dále se práce snaží poukázat na to, jaký má dopad tato legislativa na spotřebitele a jaký na provozovatele potravinářských podniků, a pokouší se nalézt alternativu v řešení některých zjištěných závad a jejich odstranění.

1.2 Metodika

V práci bylo využito některých metod, které jsou níže popsány y vysvětleny.

1. **Sběr dat** – základní metodou, při které dochází ke sběru – shromažďování údajů z různých zdrojů. V této práci bylo využito internetu, knih uvedených v seznamu literatury, dále legislativa a poznatky zjištěné při zkoumání řízení a protokolů ze státních kontrol.
2. **Analýza** – z řec. ana-lyó znamená rozvazovat, rozebírat. Jde o vědeckou metodu, založenou na dekompozici celku na elementární části. Cílem analýzy je identifikovat podstatné a nutné vlastnosti elementárních částí celku, poznat jejich podstatu a zákonitosti. Jde o metodu zkoumání složitějších skutečností rozkladem na jednodušší, kdy se odděluje podstatné od nepodstatného. Obecně každá metoda, která se snaží vysvětlit nějaký jev či předmět myšlenkovým nebo faktickým rozbořením jeho složek.¹ V této práci byla analýza využita při studování základní legislativy týkající se hygieny výživy v souvislosti se správním řádem a přestupkovým zákonem.
3. **Dedukce** – z lat. deductio – odvození, jde o proces usuzování, v němž se vychází z předpokladu a dochází k závěru vyplývajícího z onoho předpokladu, přičemž odvozování je jisté, nikoliv jen pravděpodobné. Jedná se o základní postup

¹ Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L. Praha, 2003, str. 47.

při dokazování. Standardy deduktivního usuzování formuluje logika.² Na základě logicky správné dedukce byly vyhodnoceny vybrané kontroly, a tím řešeno správné uložení sankcí.

4. **Srovnání** – neboli metoda srovnávací se řídí zásadami: vzájemná srovnatelnost, jednoznačná specifikace obsahu, reálnost variant, respektování technických, materiálních, ekonomických, možností, legislativních limitů a personálního zabezpečení, morální a etické normy apod. Pro volbu vhodné varianty stačí zjistit klady a zápory jednotlivých variant a poté přijmout tu nejvhodnější. Tato metoda se využívá především v jednoduchých případech.³

² *Dedukce* [on-line]. Wikipedie otevřená encyklopedie [cit.15.12.2010]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Dedukce>>.

³ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnostní plánování*. České Budějovice, 2009, str. 93.

2 REŠERŠE

Vysvětlení důležitých pojmů, s nimiž se čtenář setká v částech práce a které jsou uvedeny jednak v nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin (dále jen nařízení ES č. 852), nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, potravinové právo a bezpečnost potravin (dále jen nařízení ES 178) a dále v zákoně č. 258/2004 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, v zákoně č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, je nezbytné pro pochopení souvislostí s ukládáním sankcí a případných opatření.

Hygiena

Je dodržování zásad pro uchování zdraví. V současné terminologii může být i synonymem pro udržování čistoty. Za vnější znaky dobré hygieny je obvykle pokládána absence viditelné špíny (včetně prachu a skvrn na šatech) a zápachu. Od doby rozvoje mikrobiální teorie nemocí se termín hygiena používá pro jakoukoli činnost nebo opatření vedoucí k úplnému nebo částečnému omezení škodlivého působení mikrobů (baktérií, hub, virů atd.).⁴ V původní podobě se obor zabývá všemi faktory ovlivňujícími tělesné zdraví i duševní pohodu člověka. Hygiena představuje jednu ze součástí preventivního lékařství. Vyvíjela se od starověku z empirie - z tisícileté empirie. Před érou moderní vědy byla odvozena některá správná protiepidemická opatření, jako např. dým kadidla, který dosud patří k nejúčinnějším prostředkům dezinfekce ovzduší uzavřených prostor (jako např. v kostelech apod.).

Pojem hygiena vznikl pojmenováním podle bohyně zdraví, kterou byla podle řecké mytologie Hygieia. Hygieia je znázorňována v podobě sličné ženy, jejímž symbolem je had popíjející z misky, kterou drží bohyně v ruce. Had se stal zároveň symbolem pro celou oblast zdravotnictví.

V užším slova smyslu je hygiena vnímána jako úřad, orgán veřejné správy, tzv. Orgán ochrany veřejného zdraví, jak jej nazývá zákon č. 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví, a zabývá se, jak vyplývá ze samotného názvu tohoto orgánu, veřejným zdravím, jeho ochranou a podporou.

⁴ *Hygiena* [on-line]. Wikipedie otevřená encyklopedie [cit.15.12.2010]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Hygiena>>.

Veřejné zdraví

Je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života.⁵ Veřejné zdraví podle zákona dále vyjadřuje zdravotní stav obyvatelstva, určený souhrnem výše uvedených podmínek. Nejedná se tedy jen o absenci onemocnění, ale o celkovou životní situaci populace.

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví pak řeší otázku, v jakém rozsahu mohou být tyto životní podmínky a zdravotní stav obyvatel ovlivněny při aktuálním stavu a při předpokládané změně životního prostředí (hluk, ovzduší, voda atd.).⁶

Ochrana a podpora veřejného zdraví

Je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a dozoru nad jejich zachováním. Ohrožení veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.⁷

Hygiena potravin

Hygienou potravin se rozumí opatření a podmínky nezbytné pro omezování nebezpečí a pro zajištění vhodnosti potravin k lidské spotřebě s přihlédnutím k jejímu určenému použití.⁸

Potravina

Potraviny (dříve označované také jako poživatiny) jsou látky určené ke spotřebě člověkem v nezměněném nebo upraveném stavu jako pokrm nebo nápoj, nejde-li

⁵ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, § 2 odst. 1. ASPI, 2010.

⁶ Ateliér ekologických modelů [on-line]. Praha: [cit.30.11.2010]. Dostupné z WWW: <http://www.atem.cz/zdravotni_rizika.html>.

⁷ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, § 2 odst. 2. ASPI, 2010.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, o hygieně potravin. ASPI, 2010.

o léčiva a omamné či psychotropní látky; Za potravinu se považují i přídatné látky, látky pomocné a látky určené k aromatizaci, které jsou určeny k prodeji spotřebiteli za účelem konzumace.⁹

Stravovací služba

Stravovací službou je výroba, příprava nebo rozvoz pokrmů za účelem jejich podávání v rámci provozované hostinské živnosti, ve školní jídelně, menze, při stravování osob vykonávajících vojenskou činnou službu, fyzických osob ve vazbě a výkonu trestu, v rámci zdravotních a sociálních služeb včetně lázeňské péče, při stravování zaměstnanců, podávání občerstvení a při podávání pokrmů jako součásti ubytovacích služeb a služeb cestovního ruchu. Pokrmem je potravina včetně nápoje, kuchyňsky upravená studenou nebo teplou cestou nebo ošetřená tak, aby mohla být přímo nebo po ohřevu podána ke konzumaci v rámci stravovací služby.¹⁰

Datum použitelnosti

Je datum ukončující dobu, po kterou si potravina podléhající rychlé zkáze při dodržování skladovacích podmínek zachovává své specifické vlastnosti a splňuje požadavky na zdravotní nezávadnost a po které nesmí být uváděna do oběhu.¹¹

Datum minimální trvanlivosti (DMT)

Je datum, vymezující minimální dobu, po kterou si potravina zachovává své specifické vlastnosti při dodržování skladovacích podmínek a splňuje požadavky na zdravotní nezávadnost.¹² S tímto datem souvisí i tzv. použití potraviny k jinému než původnímu účelu, přičemž musí být zachována zdravotní nezávadnost, avšak potravina nesplňuje požadavky na její původní použití.¹³

⁹ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, § 2. ASPI, 2010.

¹⁰ KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena výživy*. [online], [cit.2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/predmet-cinnosti_17_1.html>.

¹¹ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, § 2 písm. p). ASPI, 2010.

¹² Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, § 2 písm. q). ASPI, 2010.

¹³ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, § 2 písm. s). ASPI, 2010.

Povinnosti provozovatelů potravinářských podniků

Provozovatel potravinářského podniku zajistí, aby na všech stupních výroby, zpracování, a distribuce potravin pod jeho kontrolou byly plněny příslušné hygienické požadavky stanovené v tomto nařízení (nařízení (ES) 852/2004) a dále je povinen dodržovat smyslové, fyzikální, chemické a mikrobiologické požadavky na jakost potravin.¹⁴ Dále je povinen u vstupu do zařízení společného stravování provozovaného na základě hostinské činnosti viditelně označit, aby byla zajištěna informovanost osob před vstupem do zařízení, zda jde o nekuřácké či kuřácké zařízení, případně zařízení s vyhrazenými, stavebně oddělenými prostory.¹⁵

Analýza rizik a kritické kontrolní body (HACCP)

Provozovatelé potravinářských podniků vytvoří, zavedou jeden nebo více nepřetržitých postupů založených na zásadách HACCP (zkráceně systém kritických bodů) a budou podle nich postupovat.

Zásady HACCP spočívají:

- a) v identifikaci všech rizik, kterým musí být předcházeno, a která musí být vyloučena nebo omezena na přijatelnou úroveň,
- b) v identifikaci kritických kontrolních bodů, tzv. CCP, na stupni nebo stupních, na nichž je kontrola nezbytná pro předcházení rizika, pro jeho vyloučení nebo pro jeho omezení na přijatelnou úroveň,
- c) ve stanovení a zavedení účinných monitorovacích postupů v těchto bodech,
- d) ve stanovení nápravných opatření, jestliže z monitorování vyplývá, že CCP není pod kontrolou,
- e) ve stanovení pravidelně prováděných postupů k ověřování účinného fungování opatření výše uvedených,

¹⁴ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, § 3 odst. 1 písm. a). ASPI, 2010.

¹⁵ Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, § 8 odst. 3. ASPI, 2010.

- f) ve vytvoření dokumentů a záznamů odpovídajících typu a velikosti potravinářského podniku, jejichž účelem je prokázat účinné používání opatření. V případě jakékoli změny výrobku, procesu nebo technologie přezkoumají provozovatelé potravinářských podniků tento postup a provedou v něm nezbytné změny, aby byl tento systém aktuální.

Provozovatelé potravinářských podniků musí na požádání příslušného orgánu podat důkaz, že plní výše uvedené požadavky. Důkaz musí být podán způsobem požadovaným příslušným orgánem s přihlédnutím k typu a velikosti potravinářského podniku. Dále zajistí, aby všechny dokumenty popisující postupy vyvinuté v souladu s tímto byly neustále aktualizovány a uchovávány po vhodnou dobu.¹⁶

Vzhledem k tomu, že pojem HACCP a jeho zpracovávání je tak rozsáhlý, bylo by vhodné zaměřit jinou samostatnou práci pouze na toto téma, proto se dále tímto samostatným tématem práce již nezabývá.

Sledovatelnost

Je to tzv. „krok zpět a krok kupředu“. Jedná se o zajištění původu potravin, tzn., že provozovatelé potravinářských podniků musí být schopni identifikovat jakoukoliv potravinu, krmivo, hospodářské zvíře nebo jakoukoliv osobu, která jim potravinu, krmivo, hospodářské zvíře nebo jakoukoliv látku, která je určena ke zpracování do potravin nebo krmiva nebo u níž se to očekává.¹⁷

Úřední kontrola

Úřední kontrolou se rozumí jakákoliv forma kontroly, kterou provádí příslušný orgán nebo Společenství, aby ověřil dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel týkajících se zdravých zvířat a dobrých životních podmínek zvířat.¹⁸ Úřední kontroly se provádějí bez předchozího upozornění, s výjimkou případů, jako jsou např. audity, ve kterých musí být provozovateli krmivářského nebo potravinářského podniku předem oznámeny. Úřední kontroly mohou být rovněž prováděny *ad hoc*. Provádějí se v kterékoli z fází produkce-výroby, zpracování

¹⁶ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, *hygieně potravin*, čl. 5. ASPI, 2010.

¹⁷ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, *potravinové právo*, čl. 18. ASPI, 2010.

¹⁸ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, *o úředních kontrolách*, čl. 2 bod 1. ASPI, 2010.

a distribuce krmiv nebo potravin, zvířat nebo živočišných produktů. Patří mezi ně kontroly krmivářských a potravinářských podniků, kontroly používání krmiv a potravin, kontroly skladování krmiv a potravin, kontroly procesů, materiálů, látek, činností nebo úkonů, včetně přepravy, používaných v souvislosti s krmivy nebo potravinami a kontroly živých zvířat, které jsou nezbytné pro dosažení cílů tohoto nařízení.¹⁹

Dozor

Dozorem se rozumí pečlivé sledování jednoho nebo více krmivářských nebo potravinářských podniků, provozovatelů krmivářských nebo potravinářských podniků nebo jejich činností.²⁰

Sankce

Je prostředek mající charakter právního postihu, na úseku orgánu ochrany veřejného zdraví se nejčastěji jedná o peněžitý trest za přešůpek nebo více přešůpků. O její výši rozhoduje tento kontrolní orgán na základě konkrétního porušení v daném čase a místě s přihlédnutím k okolnostem v daném případě (nejčastěji ukládanou sankcí bývá zpravidla pokuta).

Správní delikt

Správní delikty zahrnují velkou skupinu různorodých protiprávních činů, které můžeme dělit podle mnoha kritérií.²¹ Samotný pojem správního deliktu není v českém právním řádu legálně definován. Lze jej vymezit jako protiprávní jednání adresáta veřejné správy, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně a s nímž zákon spojuje hrozbu trestní sankcí.²²

¹⁹ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách, kap. I čl. 3 bod 2 a 3. ASPI, 2010.

²⁰ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách, čl. 2 bod 9. ASPI, 2010.

²¹ MATES, Pavel, a kol. *Základy správního práva trestního*. Praha, 2008, str. 15.

²² MATES, Pavel, a kol. *Základy správního práva trestního*. Praha, 2008, str. 11.

Přestupek

Jedná se o správní delikty fyzických osob, které jsou za přestupek výslovně označeny zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo jiným zvláštním zákonem. Jde o jediný typ správního deliktu, který má svou legální definici. Ta je zakotvena v ustanovení §2 výše citovaného zákona.²³ Pachatelem může být pouze fyzická osoba, starší 15 let, přičetná.

2.1 Členění hygienických odborů a jejich náplně

V této části jsou ve zkratce popsány jednotlivé odbory hygieny, co řeší a čím se zabývají, protože většina lidí ve společnosti nemá ponětí o tom, že hygienická služba má několik odborů rozdělených podle toho, jaký konkrétní problém v jaké oblasti má být řešen, a že se tedy nejedná pouze o jeden jakýsi souhrnný, který by řešil vše. Každý odbor má své vyškolené pracovníky na danou problematiku a není možné, aby jeden tento pracovník uměl zvládat problematiku všech odborů, protože každý odbor využívá ke své práci jinou legislativu, zvláště prováděcí právní předpisy (vyhlášky).

Popis jednotlivých odborů je čerpán z webových stránek Krajské hygienické stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, na adrese <http://www.khsstc.cz/dokumenty.html> v sekci jednotlivých odborů.

2.1.1 Hygiena obecná a komunální (HOK)

Odbor hygieny obecné a komunální sleduje, usměrňuje a kontroluje plnění povinností stanovených především zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a prováděcími předpisy a dalšími předpisy v oblasti péče o životní podmínky. V rozsahu vymezeném náplní odboru hodnotí zdravotní rizika, stanovuje či prosazuje jejich odstranění nebo zmírnění.

Při své činnosti zejména:

- vykonává státní zdravotní dozor nad dodržováním povinností stanovených předpisy

²³ HORZINKOVÁ, Eva, FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné. Obecná část*. Praha, 2010, str. 170.

k ochraně veřejného zdraví v oblasti problematiky hygieny obecné a komunální, tj. zejména nad:

- zásobováním pitnou vodou
 - výrobky přicházejícími do kontaktu s pitnou, surovou a užitkovou vodou
 - vodárenskou technologií
 - koupališti, bazény, saunami a koupacími oblastmi
 - ochranou před hlukem, vibracemi, neionizujícím zářením
 - činnostmi epidemiologicky závažnými včetně ubytovacích služeb
 - vnitřním prostředím staveb
 - pohřebními službami
 - dodržováním podmínek integrovaného povolení
-
- V preventivní dozoru plní povinnosti dotčeného orgánu státní správy v ochraně veřejného zdraví v řízeních podle stavebního zákona a dalších řízeních vedených podle zvláštních předpisů (např. zákon o vodách, zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, zákon o integrované prevenci), uplatňuje stanoviska a vyjádření dotčeného správního úřadu.
 - Při běžném dozoru prověřuje znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví u fyzických osob vykonávajících epidemiologicky závažnou činnost dle §19 odst. 4 zák. č. 258/2000 Sb.
 - Podílí se na monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životních a pracovních podmínek.
 - Spolupracuje se správními úřady a s orgány samosprávy při tvorbě zdravotní politiky příslušného regionu.
 - Podílí se na úkolech integrovaného záchranného systému.

- Řeší podněty obyvatel, orgánů státní správy a samosprávy v oblasti životních (mimopracovních) podmínek (hluk, voda, ovzduší, odpady ap.).²⁴

2.1.2 *Hygiena práce (HP)*

Odbor hygieny práce a pracovního lékařství se zabývá ochranou zdraví lidí v souvislosti s jejich pracovní činností. Cílem je zamezit vzniku profesionálních onemocnění, která vedou k poškození zdraví z práce. Pracovníci odboru hygieny práce a pracovního lékařství jako zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví, tzn.:

- Plní v preventivním hygienickém dozoru funkci dotčeného správního úřadu - posuzují soulad předkládaných projektových dokumentací s požadavky předpisů na ochranu zdraví, vydávají stanoviska k dokumentacím k územnímu řízení, ke stavebnímu povolení, ke změně užívání a ke kolaudaci.
- Provádí v běžném dozoru kontroly na pracovištích zaměřené na dodržování požadavků stanovených předpisy na ochranu zdraví, což jsou zejména požadavky na provedení pracovišť, osvětlení, větrání, vyhovující mikroklimatické podmínky, dodržování hygienických limitů pro fyzikální faktory, chemické škodliviny a prach v pracovním prostředí, limitů pro fyzickou zátěž, ergonomických požadavků pro pracovní místo, vybavení pracovišť sanitárními a pomocnými zařízeními, zásobování pracovišť vodou, a zajištění závodní preventivní péče.
- Na návrh zaměstnavatelů rozhodují o zařazení prací do kategorií, u rizikových prací stanovují minimální rozsah a termíny sledování faktorů pracovních podmínek a lhůty a minimální náplň vstupních, periodických, výstupních a následných lékařských preventivních prohlídek fyzických osob.
- Provádí ověření podmínek vzniku onemocnění vzniklých při práci pro účely posouzení nemocí z povolání.
- Vydává stanoviska k provozním řádům zařízení na likvidaci odpadů.

²⁴ KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena obecná a komunální*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/predmet-cinnosti_154_1.html>.

- Účastní se kontrol provozů podle zákona o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.
- Kontrolují dodržování předpisů v oboru speciální ochranné desinfekce, dezinfekce a deratizace, stanovují opatření pro tyto činnosti, pokud se při nich používají vysoce toxické přípravky, a jsou členy komise pro přezkoušení odborné způsobilosti pracovníků v tomto oboru.
- Prověřuje - přezkouvá odbornou způsobilost pracovníků pro nakládání s vysoce toxickými látkami a přípravky.
- Projednávají texty pravidel pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, toxické, žíravé, karcinogenní, mutagenní a toxické pro reprodukci.²⁵

2.1.3 Hygiena dětí a mladistvých (HDM)

Tento odbor usměrňuje a kontroluje dodržování zdravých životních podmínek v zařízeních pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých dle povinností stanovených zákonem č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy, sleduje vliv výživy na zdraví mladé populace, vliv vnitřního prostředí v zařízeních pro výchovu a vzdělávání, režim dne a podmínky pro pohybovou výchovu a otužování.

Za tímto účelem zejména:

- Plánuje, organizuje, řídí a provádí státní zdravotní dozor ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku, včetně učňovských pracovišť a středisek praktického vyučování pod správou středních škol, v zařízeních sociálně-výchovné činnosti a zařízeních pro děti vyžadujících okamžitou pomoc a v provozovnách osob s živností péče o dítě do tří let věku v denním režimu nebo s živností mimoškolní výchova a vzdělávání se zaměřením na plnění hygienických požadavků na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení,

²⁵ KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena práce*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/hp_38_1.html>.

vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid, plnění hygienických požadavků na venkovní hrací plochy a hřiště těchto zařízení, a v oblasti stravovacích služeb pro děti a mladistvé.

- Podílí se na šetření alimentárních nákaz v těchto stravovacích službách a navrhuje příslušná opatření k zamezení jejich šíření.
- Kontroluje dodržování hygienických požadavků na zotavovací akce a školy v přírodě.
- Plní povinnosti KHS jako dotčeného správního orgánu v řízeních vedených podle zvláštních předpisů, které se dotýkají zájmů chráněných orgánem ochrany veřejného zdraví v daném oboru.
- Hodnotí a usměrňuje režim stravování včetně pitného režimu, režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, podmínky odborného výcviku a učební praxe.
- Prověřuje znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví u fyzických osob vykonávajících činnost epidemiologicky závažnou dle § 19 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve stravovacích službách školských zařízení, školních bufetech i v jiných objektech v době jejich využití při zotavovacích akcích dětí a dorostu.
- Podílí se na monitorování vztahů zdravotního stavu dětí a mladistvých a jejich životních podmínek.
- Kontroluje a řídí místní programy ochrany a podpory veřejného zdraví dětí a mladistvých.
- Spolupracuje se správními úřady a orgány samosprávy při tvorbě zdravotní politiky v regionu.²⁶

²⁶ KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena dětí a mladistvých*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/dokumenty/predmet-cinnosti_1419_110_1.html>.

2.1.4 *Epidemiologie (EPI)*

Pracovníci odboru protiepidemického v rámci epidemiologické surveillace sledují výskyt a povahu nálezů, příčiny a podmínky jejich vzniku a šíření v lidské populaci (včetně nálezů přenosných ze zvířat na člověka, tzv. zoonózy) a uplatňují metody jejich prevence, potlačování a eliminace, resp. eradikace. Výsledky získaných poznatků po analýze přenášejí do praxe v odborně zdůvodněných epidemiologických opatřeních, a to jak preventivního, tak i represivního charakteru.

Plní zejména tyto úkoly:

- Provádí epidemiologická šetření zaměřená zejména na ověření diagnózy a zjištění ohniska nákazy, tj. místa, ve kterém se nákaza šíří, jehož součástí je nebo byl zdroj nákazy, osoby z nákazy podezřelé a složky jejich prostředí.
- Nařizují, organizují, řídí a popř. i provádí opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčních onemocnění.
- Nařizují mimořádná opatření při epidemii či nebezpečí jejího vzniku, a pokud to situace vyžaduje, spolupracují při řešení mimořádných situací s orgány zapojenými do systému krizového řízení a integrovaného záchranného systému.
- Usměrnějí činnost provozovatelů zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb v oblasti hygieny provozu a předcházení nemocničním nálezům a kontrolují ji.
- Kontrolují činnost zdravotnických zařízení z hlediska provádění očkování a dodržování podmínek použití a skladování očkovacích látek stanovených výrobcem.
- Sbírají a analyzují data z oblasti drogové epidemiologie.
- Řídí a kontrolují úroveň činnosti na úseku dezinfekce, dezinfekce a deratizace, podílí se na ověřování odborné způsobilosti osob tyto činnosti provádějících a přijímají příslušná opatření v případech zjištěných nedostatků.
- Vydávají rozhodnutí, povolení, osvědčení a plní další úkoly státní správy v ochraně veřejného zdraví.

- Vykonávají státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním povinností stanovených zákonem č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví.²⁷

2.1.5 Hygiena výživy a předmětů běžného užívání (HV a PBU)

Tento úsek patří k nejdůležitějším, protože hygienické závady při výrobě a prodeji potravin mají bezprostřední dopad na zdraví populace a mohou vyvolávat epidemie přenosných onemocnění.²⁸

Výživa patří v současné době k nejdůležitějším faktorům životního prostředí, neboť je základním předpokladem zdravého života i práce.²⁹

HV sleduje vliv výživy na zdraví populace v konkrétním životním a pracovním prostředí z hlediska podmínek a příčin vzniku a šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění a ostatních poruch zdraví. Z výsledků dozorové činnosti hodnotí zdravotní rizika, k jejich odstranění či zmírnění stanovuje a prosazuje preventivní nebo represivní opatření. Za tímto účelem zejména:

- Plánuje, organizuje, řídí a provádí státní zdravotní dozor, a to:
 - v oblasti poskytování stravovacích služeb podle předpisů Evropských společenství, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
 - v oblasti bezpečnosti potravin při zjišťování příčin poškození nebo ohrožení zdraví spotřebitele, nebo zamezení šíření infekčních onemocnění nebo jiného poškození zdraví z potravin podle předpisů Evropských společenství, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách, ve znění pozdějších předpisů

²⁷ KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Epidemiologie*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/predmet-cinnosti_148_1.htm>.

²⁸ VELC, Vladimír, a kol. *Hygienické aspekty soukromého podnikání*. Pardubice, 1991, str. 11.

²⁹ HALAČKA, Karel, a kol. *Hygiena výživy v denní praxi*. Praha, 1988, str. 7.

- v oblasti předmětů běžného užívání (dále jen „PBU“) podle předpisů Evropských společenství a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů; a zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Podílí se na šetření alimentárních nákaz v provozovnách, kde jsou vykonávány činnosti epidemiologicky závažné, tj. při výrobě, při uvádění potravin do oběhu, a ve stravovacích službách, a navrhuje příslušná opatření k zamezení jejich šíření
- Zajišťuje provedení příslušných opatření ve stravovacích službách v souvislosti s hlášením nebezpečných výrobků evropským Systémem rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF)
- Zajišťuje provedení opatření hlavního hygienika ČR na úseku potravin a pokrmů
- Kontroluje zdravotní nezávadnost PBU, především v oblasti nově zaváděných technických zařízení, nových materiálů a velkých technologických celků
- Zajišťuje provedení příslušných opatření v oblasti PBU v souvislosti s hlášením nebezpečných výrobků evropským Systémem rychlého varování RAPEX a RASFF popř. jiných orgánů v oblasti PBU
- Prověřuje znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví u fyzických osob vykonávajících činnost epidemiologicky závažnou dle § 19 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- Ověřuje rozsah znalostí pro získání osvědčení prokazujícího znalost hub podle vyhlášky č. 475/2002 Sb., o zkoušce znalosti hub
- Plní povinnosti KHS jako dotčeného správního orgánu v řízeních vedených podle zvláštních předpisů, které se dotýkají zájmů chráněných orgánem ochrany veřejného zdraví v daném oboru

- Řeší podněty spotřebitelů, orgánů státní správy a samosprávy v oblasti stravovacích služeb, PBU a bezpečnosti potravin

V rámci odboru HV a PBU je vyčleněno oddělení hygieny předmětů běžného užívání, v jehož kompetenci je vykonávat státní zdravotní dozor v rámci správního obvodu KHS Středočeského kraje u níže uvedeného okruhu výrobků:

- materiály a předměty, včetně aktivních a inteligentních materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, které v konečném stavu jsou určeny pro styk s potravinami, nebo již jsou ve styku s potravinami a jsou pro tento účel určeny, nebo se u nich dá důvodně očekávat, že přijdou do styku s potravinami nebo že při jejich běžném nebo předvídatelném použití dojde k přenosu jejich složek do potravin
- hračky:
 - 1) hračky, které jsou určeny k tomu, aby je děti vkládaly do úst
 - 2) hračky, které mohou při předvídatelném způsobu užívání přicházet do styku s potravinami a pokrmy
 - 3) hračky pro děti ve věku do tří let, které mohou být při předvídatelném způsobu užívání s ohledem na duševní a fyzické schopnosti dítěte vkládány do úst
 - 4) hračky do 14 let v souvislosti s dodržováním zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů
- kosmetické prostředky:
 - kosmetickým prostředkem je látka nebo prostředek určený pro styk se zevními částmi lidského těla (pokožka, vlasový systém, nehty, rty a zevní pohlavní orgány), zuby a sliznicí dutiny ústní s cílem výlučně nebo převážně je čistit, parfémovat, měnit jejich vzhled, chránit je, udržovat je v dobrém stavu nebo korigovat lidské pachy, nejde-li o léčivo
- výrobky pro děti ve věku do 3 let:

1) výrobkem pro děti ve věku do 3 let jsou výrobky, které jsou takto výrobcem, dovozcem nebo osobou, která je uvádí do oběhu, označeny, nebo jsou k užívání dětmi ve věku do 3 let zjevně určeny, s výjimkou hraček a potravin; jde-li o ošacení, považuje se za výrobek pro děti ve věku do 3 let ošacení do velikosti 110, včetně velikosti 110

2) předměty pro péči o dítě z měkčích plastových materiálů rozumí se jakýkoliv výrobek určený pro usnadnění usínání, zklidnění, hygienu, krmení dětí nebo k cucání dětmi, v souvislosti s dodržováním zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ve znění pozdějších předpisů

3 POSTUP OOVZ DLE NAŘÍZENÍ (ES) Č. 882/2004

Toto nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat (dále jen „nařízení ES č. 882“), a další právní předpisy Společenství týkající se krmiv a potravin jsou založeny tak, že provozovatelé krmivářských a potravinářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce v rámci podniků, podléhajících jejich kontrole, odpovídají za zajištění toho, aby krmiva a potraviny splňovaly požadavky právních předpisů týkajících se krmiv a potravin, které se vztahují na jejich činnost.

Toto nařízení stanoví obecná pravidla pro provádění úředních kontrol sloužících k ověření toho, zda jsou dodržována pravidla, jejichž cílem je zejména:

- a) předcházet rizikům, která přímo nebo prostřednictvím životního prostředí hrozí člověku a zvířatům, tato rizika odstraňovat nebo snižovat na přijatelnou úroveň;
- b) zaručovat poctivé jednání v obchodu s krmivy a potravinami a chránit zájmy spotřebitelů, včetně označování krmiv a potravin a jiných forem informování spotřebitelů.

Tímto nařízením nejsou dotčena zvláštní ustanovení Společenství týkající se úředních kontrol, tzn., že prováděním úředních kontrol podle tohoto nařízení není dotčena primární právní odpovědnost provozovatelů krmivářských a potravinářských podniků zajistit bezpečnost krmiv a potravin, která je stanovena v nařízení (ES) č. 178/2002, potravinové právo (dále jen „nařízení ES č. 178“) a občanská a trestní odpovědnost vyplývající z porušení jejich povinností.

Příslušné orgány odpovědné za provádění úředních kontrol musí zajistit svou nestrannost a účinnost. Dále musí být zajištěn dostatečný počet zkušených pracovníků s vhodnou kvalifikací a odpovídající zařízení a vybavení pro řádné provádění svých činností. Úřední kontroly by měly být prováděny za pomoci vhodných technik vyvinutých pro tento účel včetně rutinních kontrol a intenzivnějších kontrol, jako jsou inspekce, ověřování, audity, odběry vzorků a zkoušení vzorků. Školení těchto pracovníků je rovněž nezbytné k zajištění toho, aby příslušné orgány rozhodovaly jednotným způsobem, zejména pokud jde o uplatňování zásad analýzy rizik a kritických

kontrolních bodů (HACCP). Úřední kontroly by měly být prováděny pravidelně a jejich četnost by měla odpovídat riziku s přihlédnutím k výsledkům kontrol prováděných provozovateli samotnými v rámci kontrolních programů založených na HACCP nebo programů zabezpečování jakosti, pokud jsou tyto programy navrženy tak, aby splňovaly požadavky právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat. V případě podezření z nedodržení požadavků by měly být provedeny kontroly ad hoc. Kontroly ad hoc mohou být navíc prováděny kdykoliv, a to i v případě, že neexistuje podezření z nedodržení požadavků. Úřední kontroly by měly probíhat na základě dokumentovaných postupů, aby se zajistilo jejich jednotné provádění a trvale vysoká úroveň. Příslušné orgány by měly zajistit, aby v případech, kdy je do provádění úředních kontrol zapojeno více různých orgánů, byly zavedeny a účinně používány vhodné koordinační postupy. Příslušné orgány by měly rovněž zajistit, aby v případech, kdy byla pravomoc provádět úřední kontroly přenesena z centrální úrovně na regionální nebo místní úroveň, existovala účinná a efektivní koordinace mezi centrální úrovní a regionální nebo místní úrovní. Aby byl zajištěn jednotný postup úředních kontrol, vypracovávají a provádějí členské státy víceleté vnitrostátní plány kontrol, které mají odpovídat obecným pokynům vypracovaným na úrovni Společenství. Tyto pokyny by měly podporovat jednotné vnitrostátní strategie a určovat priority vycházející z rizik a nejučinnější kontrolní postupy. Strategie Společenství by měla umožňovat komplexní a integrovaný přístup k provádění kontrol.

Porušení právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat může představovat hrozbu pro lidské zdraví, zdraví zvířat a dobré životní podmínky zvířat. Případy takového porušení by proto měly být v celém Společenství předmětem účinných, odrazujících a přiměřených opatření na vnitrostátní úrovni. Tato opatření zahrnují správní opatření přijatá příslušnými orgány členských států, které mají pro tento účel zavedeny postupy. Výhodou takových postupů je možnost podniknout rychlé kroky k nápravě situace. Provozovatelé mají právo odvolat se proti rozhodnutím, která příslušný orgán přijal na základě úředních kontrol, a měli by být o tomto právu informováni.

3.1 Postup OOVZ dle zákona o státní kontrole a zákona o ochraně veřejného zdraví

Protože státní kontrola, neboli správní dozor, musí být prováděna v souladu se zákonem, znamená to, že při její realizaci se mohou používat jen takové prostředky, které zákon umožňuje, a to způsobem a z důvodů stanovených zákonem. Základní procesní předpis pro hygienu, po nařízení ES č. 882, je zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“), který upravuje postupy a pravidla kontrolní činnosti, přičemž některé typy kontrol mohou mít svou zvláštní úpravu, jako je tomu například právě u kontrol prováděných zaměstnanci KHS, která zároveň postupuje dle „svého“ zákona, tj. zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258“).

Správní dozor (státní kontrolu) lze obecně členit na dvě fáze. V první fázi správní orgány sledují a vyhodnocují, zda chování dozorovaných subjektů je v souladu s normou v příslušné oblasti. V další fázi pak správní orgány podle charakteru zjištěných nedostatků ukládají dozorovaným subjektům povinnosti, sankce nebo svá zjištění sdělují dalším správním orgánům.³⁰

Při zahájení státní kontroly vznikají práva, ale i povinnosti jak dozorovým orgánům, tak i dozorovaným subjektům. Kontrolní orgány se musí prokázat pověřením, případně služebním průkazem, jak je tomu např. při kontrole z Krajské hygienické stanice, kdy každý zaměstnanec tohoto úřadu má svůj služební průkaz, na němž je uvedeno jméno, příjmení, popř. titul, a služební číslo, dále fotografie s kolkem proti padělání, kulaté úřední razítko s podpisem ředitele a adresa úřadu. Kontrolované subjekty jsou povinny poskytnout součinnost a strpět vstup kontrolních orgánů do objektů, na pozemky, předkládat požadované doklady a sdělovat potřebné informace.

O prováděné kontrole se sepíše protokol, u KHS je tento nazván „Protokol o kontrolním zjištění“, s jehož obsahem musí být kontrolované subjekty seznámeny a musí obdržet stejnopis tohoto protokolu, a zároveň musí být poučeny o možnosti podat proti tomuto protokolu písemné a zdůvodněné námitky ve lhůtě do 3 dnů ode dne

³⁰ HORZINKOVÁ, Eva, FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné. Obecná část*. Praha, 2010, str. 112.

seznámení se s protokolem.³¹ Pokud se jedná o kontrolu ve věci jakosti vody, lze dle §88 odst. 4 zákona č. 258 podat tyto námitky pouze přímo do protokolu. O námitkách rozhoduje ředitel příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví.

V odůvodněných případech si nejprve zaměstnanci kontrolního orgánu (v tomto případě zaměstnanci KHS z oddělení hygieny výživy) před zahájením kontroly objednají jako každý jiný host, a až poté, kdy dostanou objednané potraviny (pokrm, nápoje apod.), se prokazují služebními průkazy a oznamují zahájení státní kontroly. Takto se většinou postupuje, jedná-li se o podnět nebo podezření v souvislosti s podáváním zkažených nebo jinak znehodnocených potravin, při podezření na klamání spotřebitele apod.

³¹ *Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, §88 odst. 4. ASPI, 2010.*

4 TYPY DŮKAZNÍCH PROSTŘEDKŮ

4.1 Důkazní prostředky

Pokud se zahajuje jakákoliv forma správního řízení, nebo je-li třeba prokázat, že pracovníci KHS splnili uložené pracovní povinnosti provést státní kontrolu apod., existují o tomto tzv. důkazní prostředky, mezi které patří zejména:

- Protokoly o kontrolním zjištění
- Protokoly o odběru vzorků a měření
- Výpisy či kopie z písemností a záznamů dat
- Obrazová dokumentace, je-li pořízena (většinou se jedná o fotodokumentaci)

Protokol o provedení státní kontroly musí být proveden ve dvou stejnopisech, z nichž jeden obdrží kontrolovaná osoba a druhý slouží k potřebám orgánu provádějícího státní kontrolu. To ukládá zákon o státní kontrole.

4.2 Náležitosti „Protokolu o kontrolním zjištění“

- Jména zaměstnanců, kteří kontrolu provádějí:

V souvislosti s tím jsou uvedeny příslušné tituly a čísla služebních průkazů. V oblasti hygieny výživy se kontroly účastní zpravidla dva zaměstnanci KHS, aby bylo možné předem vyloučit případné pochybnosti o provádění kontroly, korupce, ale i napadení ze strany provozovatele.

- Označení provozovny, kde se kontrola provádí:

Zde musí být uveden název provozovny a její přesná adresa

- Označení subjektu podléhajícího výkonu státního zdravotního dozoru:

Tato část je členěna ještě na dvě menší části - *označení fyzické osoby podnikající (dále jen „FO“)*: jméno, příjmení, dat. narození, místo trvalého pobytu, místo podnikání (dle živnostenského listu event. výpisu z Živnostenského rejstříku), IČ, číslo jednacích z předloženého ŽL nebo výpisu z ŽR, spis. značky a místa a dne jeho vydání.

- *označení právnické osoby (dále jen „PO“)*: název a právní forma, sídlo, IČ a údaj o zápisu v Obchodním rejstříku, vč. spisové značky a dne zápisu, je-li přítomen statutární zástupce, tak jeho jméno, příjmení, dat. narození a místo trvalého pobytu.

- Kdo se kontroly účastnil:

Zde je uvedeno/jsou uvedeny FO, které byly kontrole přítomny za stranu provozovatele. Podle §88 odst. 2 věty první zákona č. 258, v rozsahu jméno, příjmení, dat. narození, místo trvalého pobytu.

- Datum zahájení kontroly a v kolik hodin:

Pod tento text se uvádí zpravidla, že státní kontrola byla zahájena po předložení služebních průkazů v otvírací době provozovny, aby se tím vyloučila možnost případných námitek provozovatele, týkajících se provozu dané provozovny.

- Předmět a účel kontroly:

V této části jsou vypsány veškeré legislativní normy, dle kterých kontrolní pracovník postupuje. Zde se musí vyplnit u zákonů a vyhlášek příslušné §, u nařízení články apod.

- Předložené doklady:

Většinou se jedná o živnostenský list, výpis z Obchodního nebo jiného rejstříku, zdravotní průkazy, občanské průkazy (při ukládání pokut), systém HACCP apod.

V příloze I. je uveden vzor protokolu, který používá Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze, na oddělení hygieny výživy a PBU.

- Vzorky odebrány – ANO, NE:

Vybere se uvedená možnost. Pokud jsou vzorky odebírány, musí být vyplněn ještě protokol o odběru vzorků a poučení, že pokud budou vzorky vyhovující, může kontrolovaná osoba požádat o náhradu – proplacení vzorku. Zde musí být uvedena cena

tohoto vzorku, k jehož proplacení by mělo dojít.³² Obdobně se postupuje a protokol o odběru vzorků se vyplňuje i tehdy, pokud se vzorek konzumuje na místě při senzorickém posouzení.

- Kontrolní zjištění:

Tento list vyplňují kontrolní pracovníci, uvádějí zde všechna fakta, která při kontrole byla zjištěna.

Pokud se jedná o běžnou státní kontrolu, státní zdravotní dozor, kontroluje se v podstatě vše, co je v možnostech zaměstnanců KHS.

Pokud je kontrola cílená na základě podnětu nebo úkolu Hlavního hygienika, kontroluje se zpravidla pouze to, co je předmětem podnětu nebo úkolu a tento musí být v bodu „předmět a účel kontroly“ jasně stanoven.

- Příloha protokolu, tzv. „Věčka“:

Zde jsou v tabulce seřazeny činnosti, doklady apod., které se kontrolují, s tím, že se pouze zaškrťává, zda byly závady zjištěny, nebo zda byla kontrolovaná věc bez závad, případně N, tj. že se nekontrolovalo. „N“ se zaškrťává u činností, které se na provozovně vůbec neprovádí, z čehož vyplývá, že nebylo možné je kontrolovat. Jedná se např. o přípravu a podávání zmrzliny – pokud se na provozovně nepodává, osvědčení o znalosti hub – pokud je provozovna vůbec k přípravě pokrmů nepoužívá, podávání pokrmů ze syrového masa a vajec – pokud se na provozovně nepoužívají apod.

- Bloková pokuta dle zákona o přestupcích:

Uvádí se, pokud byla pokuta dle tohoto zákona uložena, výše uložené pokuty, série a číslo bloku.

- Poučení:

Zde je uvedeno, že FO (zaměstnanec FO, rodinný příslušník FO apod.), může podat proti protokolu písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě do 3 dnů ode dne jeho

³² Pozn. autora: KHS Středočeského kraje se ještě nesetkala s tím, že by chtěl některý z provozovatelů vzorky potravin proplatit, protože se většinou jedná o relativně zanedbatelné částky, pohybující se v desítkách Kč, výjimečně stovkách Kč, nicméně cena zde musí být vždy stanovena.

seznámení s protokolem, pokud se nejedná o bezpečnost výrobků a jakost vody, kdy lze podat tyto námitky pouze přímo do protokolu. Jak bylo uvedeno výše (v kap. 3.1), o námitkách rozhoduje ředitel KHS.

- Vyjádření FO:

Prohlášení FO, která byla přítomna kontrole, že byla seznámena s protokolem o kontrolním zjištění, převzala stejnopis a byla poučena o právech podat námitky proti protokolu a o způsobu jejich podání. Zároveň zde může napsat, zda souhlasí s protokolem, případně s čím nesouhlasí.

- Ukončení kontroly – datum a hodina

- Počet stran a kolik bylo vyhotoveno stejnopisů

- Podpisy:

Podpisy kontrolních zaměstnanců a podpis/y FO zúčastněných při kontrole. Obvykle se u podpisů použijí ještě razítka.

V příloze I je uveden tiskopis protokolu o kontrolním zjištění, jaký používá KHS.

4.3 Obrazová dokumentace

Při provádění státní kontroly, zvláště v případech dokazování některých závad a porušení legislativních ustanovení, se používá v praxi fotoaparát, z něhož provedené snímky se popisují v protokolu o kontrolním zjištění přímo v samotném zápise a zároveň se musí uvést do zápisu počet snímků. Již několikrát se stalo, že provozovatel nebyl kontrole přítomen a v protokole o kontrolním zjištění nebyly dostatečně popsány závady nebo byly popsány tak, že umožňovaly dodatečně provozovateli popsané závady a skutečnosti zpochybnit. Díky pořízené fotodokumentaci ovšem bylo naprosto jednoznačné, co bylo v rozporu s legislativními ustanoveními, a díky tomu například nebylo vyhověno námitkám apod.

Fotodokumentace se pořizuje například při měření teploty hotových teplých pokrmů, aby bylo vidět a nikdo nemohl tyto skutečnosti zpochybnit, kolik °C měly dané pokrmy v danou chvíli měření. Měření je navíc prováděno kalibrovaným teploměrem, jehož název a datum kalibrace jsou uváděny do zápisu v protokolu o kontrolním zjištění.

5 TYPY SANKCÍ, OPATŘENÍ A JEJICH UKLÁDÁNÍ

Sankce (viz. kap. „REŠERŠE“), jsou následkem protiprávního jednání, mívají nebo by měly mít výchovný účinek, aby pachatele donutily nejednat v rozporu s právními normami, popřípadě aby jej donutily jednat, pokud jednat měl a neučinil tak, přičemž je mu způsobena újma a současně vysloven jakýsi morální úsudek jednak za přestupek a zároveň jakožto pachatelé.

V případě, že dozorové orgány zjistí nedostatky, nastupuje další fáze správního dozoru, tj. přijetí a realizace nápravných opatření, to znamená, že dozorové orgány realizují sankční prostředky:³³

- napomenutí
- omezení nebo zákaz činnosti
- uložení pokuty
- propadnutí věci

5.1 Napomenutí

Co se týče KHS Středočeského kraje v odboru hygieny výživy, zaměstnanci napomenutí ukládají výjimečně a provádí ho zápisem do protokolu vč. závad, za kterou tento typ sankce uložili.

V praxi to poté vypadá tak, že při kontrole provedené v provozovně stravovacích služeb zaměstnanci KHS zjistí, že např. u umyvadla na ruce nejsou prostředky k mytí nebo hygienickému osoušení rukou. Jelikož se jedná o jedinou závadu nebo závadu drobnou, popíše se do protokolu vč. příslušné legislativy, a pokud je ze strany provozovatele ihned sjednána náprava, napíše se i s odůvodněním, že pokuta nebyla uložena, protože provozovatel poskytl součinnost a závadu ihned odstranil. Pokud se ovšem závada opakuje i při následných kontrolách, přistoupí kontrolní orgán k peněžité sankci, čili pokutě.

³³HORIZNKOVÁ, Eva, FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné. Obecná část*. Praha, 2010, str. 117.

5.2 Ukládání pokut

5.2.1 *Blokové řízení*

V případě OOVZ (Krajské hygienické stanice, dále jen „KHS“) v oblasti hygieny výživy jsou nejčastěji ukládány pokuty, neboť je lze uložit za každý přestupek, spáchaný na úseku zdravotnictví, v případě státní kontroly zahájené pracovníky hygieny výživy v provozovně stravovacích služeb.

Zákon č. 258 nemá jmenovitě uvedeno, co jsou přestupky a co správní delikty, jak je tomu například u živnostenského zákona, čili zákona č. 455/1991, o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnanci KHS se musí tedy řídit zákonem č. 200/1990Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“), kde jsou v § 29 odst. 1 vyjmenovány přestupky na úseku zdravotnictví.

V blokovém řízení lze uložit pouze pokutu, nikoliv žádnou jinou sankci.

Pokud je to možné, je pokuta řešena na místě v tzv. blokovém řízení, kdy dotyčná osoba souhlasí se svým proviněním a spácháním přestupku. Pachatel se podrobuje blokovému řízení a je ochoten pokutu zaplatit. K zaplacení pokuty nesmí být nucen.³⁴ Z projevu ochoty pokutu zaplatit vyplývá, že pachatel svou vinu uznává, a tím se vzdává práva na odvolání. Proto je v zákoně o přestupcích stanoveno, že po uložení blokové pokuty nelze uplatnit jakýkoliv řádný ani mimořádný opravný prostředek, z čehož vyplývá, že se nelze proti blokové pokutě nijak odvolat. Uložením pokuty se stává „věc“ pravomocná a vykonatelná a je považována za skončenou.³⁵

Bloková pokuta je pak uložena dle zákona o přestupcích, a to dle §29 odst. 1 písm. f) nebo n)³⁶, které vyplývají z porušení ustanovení §§19, 20 a 21 zákona č. 258. Výše takto uložené blokové pokuty (může být uložena jednak zaměstnanci a jednak provozovateli jako fyzické osobě) může činit až 5 000 Kč. Blokované pokuty jsou určeny pouze k osobnímu postihu jednotlivého pracovníka a nikoliv k sankcionování organizací (právnických osob). Ze způsobu použití blokové pokuty i její nejvyšší výměry lze

³⁴ ČERNÝ, Jan. *Přestupkové řízení*. 2. aktualizované vydání. Praha, 1995, str. 48.

³⁵ ČERNÝ, Jan. *Přestupkové řízení*. 2. aktualizované vydání. Praha, 1995, str. 48-49.

³⁶ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, §29 odst. 1 písm. f) a n), přestupky na úseku zdravotnictví. ASPI, 2010.

vyvodit, že jejím účelem je rychlý postih při méně závažném porušení právního předpisu. Pro uložení blokové pokuty by měly být splněny tyto předpoklady:³⁷

- Skutková podstata přestupku je spolehlivě zjištěna
- K porušení předpisu došlo zaviněním konkrétní osoby
- K nápravě (by) nestačila domluva

Pokud by se nejednalo o blokové řízení, ale např. o příkazní řízení, lze za tento přestupek uložit pokutu až do výše 10 000 Kč.

Pokuty uložené OOVZ jsou příjmem státního rozpočtu.

Bloky v blokových pokutách obsahují určité znaky, mezi které patří číslo série a rok jejich výtisku, peněžní hodnotou (např. 500 Kč, 1 000 Kč, 2 000 Kč apod.), kolek, otisk úředního (kulatého) razítka orgánu, jež pokutu ukládá, jméno přestupce, vč. jeho adresy a dat. narození, popis zaviněného jednání, vč. příslušného §, v němž k porušení došlo, místo, datum a hod., kdy k tomuto přestupku došlo, jméno a příjmení oprávněné úřední osoby, vč. její funkce a podpisy obou stran (přestupce a úřední osoby). Součástí je útržek, tzv. pokutový blok, který se vydá pachateli přestupku, je zvláštním druhem rozhodnutí o přestupku, a dokladem o zaplacení pokuty.³⁸ Na rozdíl od PČR nemají zaměstnanci KHS možnost vydávat tzv. doklad o pokutě na místě nezaplacené, jehož součástí bývá poštovní poukázka k zaplacení.

5.2.2 Příkaz

Příkazní řízení je dvojího druhu, a to dle přestupkového zákona a dle správního řádu jako zkrácená forma správního řízení.

Příkazní řízení dle přestupkového zákona umožňuje KHS uložení pokuty za přestupek až do výše 4 000 Kč. Opravným prostředkem proti tomuto příkazu je podání odporu, a to do 15 dnů ode dne doručení u správního orgánu, který příkaz vydal. Příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí. Pokud je odpor řádně podán, příkaz se bez dalšího opatření ruší. Přestupkový orgán nevydává žádné rozhodnutí a provede řádné řízení, které končí vydáním rozhodnutí

³⁷ LAŠTOVKA, Jaroslav, SUMERAUEROVÁ, Eva. *Správní řízení a právní odpovědnost v hygienické službě*. Brno, 1982, str. 140.

³⁸ ČERNÝ, Jan. *Přestupkové řízení*. 2. aktualizované vydání. Praha, 1995, str. 50.

o přestupku. Při tomto dalším řízení je prvoinstanční orgán vázán při uložení druhu a výše sankce obsahem zrušeného příkazu. Nelze tedy uložit pokutu vyšší, než byla stanovena v příkaze, nebo pokutu místo napomenutí apod.³⁹ Protože zaměstnanci KHS mohou uložit v blokovém řízení pokutu až 5 000 Kč, je vcelku zbytečné řešit toto v příkazním řízení, kde se může dle přestupkového zákona uložit pokuta jen do výše 4 000 Kč.

Vzhledem k tomu, že zaměstnanci KHS v odboru hygieny výživy používají příkazy dle správního řádu (kde lze uložit pokutu až do výše 10 000 Kč) a nikoliv dle přestupkového zákona, nebude dále příkazní řízení dle přestupkového zákona řešeno.

Jak vyplývá z výše uvedeného, příkaz je jedna z forem správního řízení dle Správního řádu. Příkaz se použije v případech, kdy není možné uložit blokovou pokutu, neboť se jedná o správní delikty a přestupky, nebo je zjištěno závad více. Pokud je provozovatel při státní kontrole přítomen a souhlasí se zjištěnými nedostatky, je možné uložit tzv. příkaz na místě o pokutě.

Podrobněji se příkaznímu řízení věnuje kapitola 6.2 v tzv. zkráceném správním řízení.

V tabulce č. 1 jsou znázorněny sankce a jejich částky, jaké oddělení hygieny výživy ve Středočeském kraji uložilo.

³⁹ ČERNÝ, Jan. *Přestupkové řízení*. 2. aktualizované vydání. Praha, 1995, str. 51.

6 SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Správní řízení plní ve své podstatě dvojí společenskou funkci, a to:

Upravuje postup správních orgánů při rozhodování o konkrétních právech, právem chráněných zájmech a povinnostech občanů a organizací (fyzických a právnických osob), a tím pomáhá správním orgánům řádně plnit úkoly státní správy. Zajišťuje ochranu práv a právem chráněných zájmů občanů a organizací v souladu se společenskými zájmy, a prosazuje plnění právních povinností (vymahatelnost).⁴⁰ Správní řízení lze kvalifikovat jako závazně stanovený postup orgánů stanovených zákonem při jejich rozhodování na úseku státní správy.

6.1 Vybrané zásady správního řízení

Zásada zákonnosti

Dle § 2 odst. 1 správního řádu obsahuje toto ustanovení zásadu zákonnosti neboli legality, resp. právnosti výkonu veřejné správy. Dle tohoto ustanovení postupují správní orgány v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, a to i podzákonnými (nařízení vlády, ministerstev, jiných správních úřadů, vyhlášky apod.).⁴¹

Zásada zneužití pravomoci

Dle § 2 odst. 2 správního řádu je jako další zásada definována zásada zákazu zneužití pravomoci, resp. zneužití správního uvážení. Správní orgány mohou uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž jim byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a pouze v tom rozsahu, v jakém jim byla svěřena.⁴²

Ochrana práv nabytých v dobré víře a zásada proporcionality (přiměřenosti)

Dle § 2 odst. 3 správního řádu souvisí ochrana práv v dobré víře s principem presumpce správnosti správních rozhodnutí a správního řádu, to znamená, že

⁴⁰ LAŠTOVKA, Jaroslav, SUMERAUEROVÁ, Eva. *Správní řízení a právní odpovědnost v hygienické službě*. Brno, 1982, str. 31.

⁴¹ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 48.

⁴² VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 56.

veřejnoprávní akt (např. rozhodnutí) je od okamžiku vydání pokládám za formálně i obsahově správný, a to až do okamžiku, než je zákonem stanoveným způsobem rozhodnuto, že tomu tak není (např. v rámci řízení o opravných prostředcích nebo na základě žaloby dle soudního řádu správního). Zásada přiměřenosti zásahu moci správního orgánu do jakýchkoliv práv požaduje, aby tato veřejná moc vystupovala dle pravidel právního státu, tzn. bez nadbytečného použití jinak racionálně zvolených nástrojů regulace.⁴³ Jedná se o to, aby správní orgán vzal v potaz uvážení, ke kterému dochází v souladu s právními předpisy nejen při realizaci této zásady, ale zároveň je tato zásada spíše typickým rysem aplikace správního práva, než procesní zásadou, jak uvádí JUDr. Karel V. Malý, CSc. a spol. v edici *Prameny a nové proudy právní vědy*.

Zásada nestranného postupu a rovného přístupu, ochrany veřejného zájmu a legitimního očekávání

Dle § 2 odst. 4 se rozlišují tyto tři výše uvedené zásady. Zajištění zásady nestrannosti a objektivnosti v přístupu souvisí s daným případem, protože každý případ je svým způsobem jedinečný, ale jednoznačně z ní vyplývá, že správní orgán nesmí dotčeným osobám nadržovat případně je šikanovat. S tím také souvisí zásada rovnosti v právech, resp. zákaz diskriminace a vyloučení úředních osob z důvodu podjatosti. Ochrana veřejného zájmu je v podstatě soulad přijatého řešení s veřejným zájmem. Protože veřejný zájem není jako takový definován a obecně takový ani neexistuje, znamená toto tedy nalézání jednotlivých veřejných zájmů vyjádřených v právních předpisech v daných konkrétních případech. Co se týče legitimního očekávání, tato zásada v podstatě řeší postup správních orgánů, aby při rozhodování skutkově shodných či podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.⁴⁴ V podstatě by se dalo říci, že by se mohlo jednat o jakési zavedení precedentů.

Zásada materiální pravdy

V § 3 je tato definována tato zásada, z níž vyplývá, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tj. objektivně

⁴³ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 62 a 66.

⁴⁴ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 66 a 67.

a pravdivě, a to v takovém rozsahu, který je k tomu nezbytný, ale tak, aby byly zachovány výše uvedené zásady (v § 2).⁴⁵

Zásada veřejné správy jako služby

Správní orgány spolupracují mezi sebou a občany v zájmu dobré správy⁴⁶ a musí jednat a řešit. U státní moci dle čl. 2 odst. 3 Ústavy platí, že státní moc slouží všem občanům, ale nelze ji chápat jako volnou úvahu státních orgánů, ale jako povinnost tuto moc uplatňovat tam, kde je to nezbytné.⁴⁷

Zásada poučovací povinnosti

Tato zásada je i součástí ústavního práva ohledně právní moci (čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), dle kterého má každý právo na právní pomoc v řízeních. Poučovací povinnost je zaměřena na poučení v procesních právech a povinnostech,⁴⁸ případně následcích.

Zásada rychlosti řízení a procesní ekonomie

Podle Josefa Vedrala (Správní řád – komentář) má zásada rychlosti kořeny jednak v zákoně, ale také v Ústavě ve čl. 38 odst. 2, kde každý má právo na to, aby jeho věc byla projednána bez zbytečných průtahů. K procesní ekonomii uvádí, že veškeré správní orgány musí postupovat tak, aby nikomu nevznikly zbytečné náklady, a to ani dotčeným osobám ani orgánům, a orgány by měly postupovat tak, aby co nejméně zatěžovaly tyto dotčené osoby.

Zásada rovnosti dotčených osob

Tato zásada stanovuje, že dotčené osoby mají při uplatňování svých práv rovné postavení a správní orgán by měl postupovat nestranně. Pokud by mohlo dojít k ohrožení rovnosti, musí správní orgán učinit příslušná opatření k jejímu zajištění, tzn. např. postoupit věc jinému věcně příslušnému orgánu apod.

⁴⁵ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 73.

⁴⁶ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. Ostrava, 2007, str. 73.

⁴⁷ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 75.

⁴⁸ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 77.

6.2 Zkrácené správní řízení

Jak bylo již uvedeno v kap. 5.1.2 „Příkaz“, jedním z možností, jak uložit pokutu, je právě příkazní řízení, které je zkrácenou formou správního řízení. V praxi používá KHS příkaz dvojího typu:

Příkaz, který lze uložit na místě, který označujeme jako *příkaz na místě*, a příkaz, který je uložen až po provedení kontroly z kanceláře KHS, slangově označovaný jako *příkaz „od stolu“*.

6.2.1 Příkaz na místě

Jedním z důležitých rozdílů těchto příkazů je v poučení, a to u příkazu vydaného na místě, kde je uvedeno, že dle ustanovení §150 odst. 5 správního řádu, nelze podat odpor. To je v podstatě nevýhoda pro účastníka řízení, jemuž je příkaz ukládán.

Příkazní řízení vedené na místě je zvláštním typem správního řízení, které se vyznačuje nižší mírou formálnosti a jehož účelem je umožnit správnímu orgánu bezprostředně reagovat na určitý stav, kdy vydání správního rozhodnutí nesnese odkladu⁴⁹, a navazuje na výkon dozoru.

Výhodou pro úřad je, že účastník tohoto řízení byl kontrole přítomen, bylo mu na místě vysvětleno, jaké byly zjištěny závady a co mohly způsobit, doba trvání apod., a proto se odůvodnění nahrazuje písemným prohlášením účastníka, že s uložením povinnosti, která mu je v příkaze uložena, souhlasí. Z toho vyplývá, že tento příkaz je možné uložit pouze tehdy, pokud je účastník řízení, kterému má být povinnost tímto příkazem uložena, na místě přítomen a současně plně uzná důvody vedoucí k vydání příkazu. Za těchto podmínek se stav věci považuje za prokázaný. V takovémto případě lze účastníkovi řízení uložit povinnost k peněžitému plnění – pokutu – do výše 10 000 Kč., nebo k nepeněžitému plnění⁵⁰, tj. že tuto povinnost může účastník řízení splnit ihned na místě bez prodlení.

Příkaz na místě je pohodlnější jednak pro účastníka řízení (kontrolovanou osobu), protože je méně formální než běžné správní řízení, ale zároveň i pro kontrolní orgán, v tomto případě pro KHS. Psaní příkazu na místě totiž nezabírá tolik času, právě proto,

⁴⁹ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 798.

⁵⁰ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 846.

že neobsahuje některé dílčí údaje, které musí obsahovat příkaz klasický, tedy slangově nazývaný „od stolu“. Například odůvodnění takto uloženého příkazu lze nahradit vlastnoručně podepsaným prohlášením účastníka řízení, že s uložením povinnosti souhlasí, a podepsáním prohlášení se příkaz stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.⁵¹

Takto uložený příkaz má po stránce formální všechny náležitosti správního rozhodnutí (§ 68), s výjimkou odůvodnění, které je nahrazeno prohlášením „povinného“. Příkaz na místě se oznamuje povinnému stejně jako jiné rozhodnutí učiněné na místě.⁵²

V příloze II je uveden vzor příkazu na místě o pokutě.

6.2.2 Příkaz „od stolu“

Naproti tomu u příkazu „od stolu“ lze odpor podat, a to podle ustanovení §150 odst. 3 správního řádu, ve lhůtě do 8 dnů ode dne jeho oznámení (doručení). Odpor lze uplatnit podáním u KHS Středočeského kraje se sídlem v Praze.

Dnem podání odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje ve správním řízení, které není třeba znovu zahajovat a oznamovat, neboť samotným podáním odporu je automaticky pokračováno v řízení, jak je stanoveno v § 150 odst. 3 správního řádu. Odpor, na rozdíl od odvolání uplatněném jako opravném prostředku u běžného správního řízení, nelze vzít zpět. To znamená, že pokud již dotyčný, jemuž je povinnost uložena, podal proti rozhodnutí u příkazu odpor, nemůže jej vzít zpět.

Dále zde musí být uvedeny skutečnosti, které se u příkazu na místě uvádět v písemné formě nemusí, a to jsou např., že k uložení pokuty přistoupil správní orgán současně také proto, že zkoumáním materiální stránky správního deliktu, který spočíval v porušení povinností (ty musí být výše odcitovány z legislativy) výše popsáním jednáním či opomenutím jednání ze strany účastníka zařízení, dospěl k jednoznačnému závěru, že tato porušení, mohla vyvolat závažný protiprávní následek v podobě ohrožení veřejného zdraví, a byla tedy správním orgánem shledána za společensky škodlivá.

⁵¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 150 odst. 5. ASPI, 2010.

⁵² ONDRUŠ, Radek. *Správní řád. Nový zákon s důvodnou zprávou a poznámkami*. Praha, 2005, str. 442.

Součástí tohoto příkazu musí být ale tvrzení, že při stanovení výše pokuty přihlížel správní orgán v souladu s ustanovením § 93 odst. 1 zákona k závažnosti, způsobu, době trvání a následku protiprávního jednání. Toto se u příkazu na místě neobjevuje, protože to jasně vyplývá z dané situace v danou chvíli, a pro kontrolní orgán je pohodlnější, jakož i pro kontrolovanou osobu, že pak psaní příkazu zabírá méně času oběma stranám.

V příloze III je uveden vzor klasického příkazu.

6.2.3 *Náležitosti příkazu*

Příkaz je rozhodnutí, a proto musí obsahovat tyto náležité údaje: *Výrokovou část rozhodnutí, odůvodnění výrokové části a poučení účastníka řízení o oprávněm prostředku.*⁵³

Podrobnější popis náležitých údajů:

- Datum a číslo jednací

- Název ROZHODNUTÍ nebo označení PŘÍKAZ

- Kdo rozhodnutí ukládá: podle jakých norem (oprávnění), věcná a místní příslušnost. Např. Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví místně příslušný podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ust. § 82 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a věcně příslušný podle ust. § 10 správního řádu a podle ust. § 82 odst. 2 písm. a) a b) zákona, **rozhodla** podle ust. § 92 odst. 1 zákona, v příkazním řízení dle § 150 odst. 5 správního řádu, takto:⁵⁴ ...

- Komu ukládá: jméno, příjmení, dat. narození, IČ, místo podnikání (dle živnostenského listu), v provozovně stravovacích služeb (název provozovny, adresa)

- Datum kontroly, vč. hodiny zahájení a ukončení

⁵³ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 68 odst. 1. ASPI, 2010.

⁵⁴ Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze: *Tiskopis příkazu FO*, hygiena výživy, 2011. (interní použití)

- Výrok a odůvodnění: proč ukládá (dopustil se správního deliktu spočívajícího v porušení ustanovení §...., tím, že ...), výše pokuty, náhrady nákladů řízení – stanoveno paušální částkou 1 000 Kč, čísla účtů (kam pokuta, kam paušální částka)
- Poučení: o možnosti využití řádných opravných prostředků, podat odpor.
- Kde, kdy (V... , dne ...)
- Podpisy: kontrolní pracovník, kontrolovaná osoba
- Úřední razítko: každý správní orgán, když vydává jakékoliv rozhodnutí, ať už se jedná o příkazní řízení, nebo jiné rozhodnutí, musí použít „kulaté“ úřední razítko.

Co se týče zákazu činnosti, odbor hygieny výživy jej nepoužívá jako takový, ale používá tzv. pozastavení výkonu činnosti, pokud byly při ní porušeny povinnosti k ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady, jak je uvedeno v § 84 odst. 1 písm. b) zákona č. 258.

V praxi to vypadá tak, že se na příklad v provozovně nevařilo, protože k tomuto nebyly splněny hygienické podmínky (malé pracovní plochy, hrozí kontaminace v důsledku křížení činností apod.) a vařit se začalo. Ve většině případů k těmto problémům dochází, když dojde ke změně provozovatele, který začne vařit, aniž by věděl, jaká k tomu musí splňovat kritéria...ale vědět měl a mohl. Kontrolní pracovníci použijí tento příkaz – POVINNOST pozastavení výkonu činnosti, kde se uvede, o jakou konkrétní činnost se jedná např. „přípravy a podávání teplých pokrmů“ do doby odstranění závad a že uloženou povinnost je nutno splnit bez prodlení. Jelikož se jedná zpravidla o příkaz na místě, jak je uvedeno výše, v poučení o podání opravných prostředků je uvedeno, že proti tomuto příkazu nelze podle §150 odst. 5 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, podat odpor.

Lze uložit jak příkaz o pokutě, tak zároveň o vykonání povinnosti. V takovém případě, protože se jedná o dva příkazy vydané nezávisle na sobě, zaplatí provozovatel náhrady nákladů řízení dvakrát, tj. 2000 Kč.

V příloze IV je uveden příkaz o vykonání uložené povinnosti.

6.3 Rozhodnutí ve správním řízení

Protože se jedná opět o rozhodnutí, a to z moci úřední (z lat. ex officio, zkráceně ex off), musí opět obsahovat dílčí údaje, a to výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníka, jak vyplývá ze správního řádu, § 68. Zahájení řízení z moci úřední je zahrnuto v § 46 správního řádu pro podezření ze spáchání správního deliktu dle příslušných zákonných ustanovení – např. porušení povinností dle zák. č. 258/2000 Sb., zák. č. 634/1992 Sb., zák. č. 110/1997 Sb. ...aj.

6.3.1 Oznámení

Zahajuje se **oznámením o zahájení správního řízení z moci úřední**, které musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno a funkci úřední osoby, popřípadě služební číslo, a podpis oprávněné úřední osoby.

Účastník řízení je v této fázi poučen o svých procesních právech - právo účastníka řízení nahlížet do spisu dle § 38 SŘ, právo vyjádřit v řízení své stanovisko, před vydáním rozhodnutí ve věci mají právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 SŘ, právo účastníka řízení nechat se za splnění podmínek stanovených v § 31 – 34 SŘ zastoupit např. advokátem, dále též poučení o tom, kdy a kde je možné tato procesní práva účastníka uplatnit.

Dále správní orgán informuje účastníka řízení o tom, že pokud svých procesních práv nevyužije, je správní orgán připraven na základě všech zjištěných a zajištěných důkazů rozhodnout, neučiní tak ale dříve než za 10 dnů od doručení tohoto oznámení účastníku řízení. V této zpravidla 10 denní lhůtě má účastník řízení možnost svá procesní práva u správního orgánu uplatnit.

6.3.2 Rozhodnutí

V případě, že účastník řízení svých procesních práv nevyužije, po marném uplynutí stanovené lhůty vydá správní orgán **rozhodnutí ve věci** dle § 67 SŘ. Obsah rozhodnutí závisí na skutečnosti, zda je ukládána účastníkovi řízení pokuta (pak je nedílnou součástí obsahu rozhodnutí i řádné zdůvodnění stanovené výše této pokuty), pozastavována činnost či ukládáno jiné nápravné opatření.

6.3.3 Odvolání

Je klasickým řádným opravným prostředkem, směřujícím proti rozhodnutí prvního instančního správního úřadu. Odvoláním lze napadnout výrokovou část

v rozhodnutí, jednotlivý výrok či jeho vedlejší ustanovení. Nelze se odvolat proti odůvodnění v rozhodnutí. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu jej odvolatel napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí. Odvolat se nemůže ten účastník, který se tohoto práva písemně nebo ústně do protokolu vzdal.

V závěru rozhodnutí je účastník řízení pučen dle § 81 SŘ o právu podat odvolání, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nadřízenému orgánu, kterým je MZ ČR, a to prostřednictvím orgánu, který rozhodnutí vydal.

Musí mít náležitosti tzv. **podání** (§ 37 odst. 2 SŘ), musí obsahovat údaje o tom, proti jakému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu jej napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí, jež mu předcházelo (§ 82 odst. 2 SŘ).

Podává se u téhož orgánu, který rozhodnutí vydal, a ten jej může zrušit, nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání. O podaném odvolání může rozhodnout sám správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal – tzv. *autoremedura*. Proti tomuto rozhodnutí lze opět podat jako opravný prostředek odvolání.

Nejsou-li splněny podmínky pro rozhodnutí v autoremeduře, předává tento orgán spis se stanoviskem k odvolacímu správnímu orgánu (dle § 88 SŘ), a to do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo doručené odvolání. Pokud bylo proti jednomu rozhodnutí podáno několik odvolání, běží lhůta pro předání spisu odvolacímu orgánu až do podání posledního.⁵⁵ V případě nepřipustného nebo opožděného odvolání předá spis odvolacímu správnímu orgánu ve lhůtě 10 dnů.

Jestliže není účastníkem řízení podáno odvolání, rozhodnutí se stává pravomocným a není proti němu přípustný žádný opravný prostředek.

6.3.4 Doručení

Rozhodnutí musí být doručováno do vlastních rukou, neboť poté lze využít také tzv. fikce doručení, kdy účastník řízení ať již úmyslně, či neúmyslně, nevyzvedne písemnou zásilku, a to do 10 dnů uložení u doručovatele poštovních služeb. Z toho vyplývá, že desátým dnem uložení na poště se má za to, že písemnost byla doručena.

⁵⁵ VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Praha, 2006, str. 517.

FO, jako osobě podnikající, se písemnost doručuje do místa podnikání, a pokud tam není zastížena, lze doručit na adresu trvalého bydliště.

Fikce doručení se použije i v případech, kdy FO nebo zástupce PO odmítne i přes srozumění s poučením písemnost převzít. V takovém případě se písemnost považuje za doručenou dnem, kdy k neúspěšnému pokusu o doručení písemnosti došlo.

U PO se doručuje na adresu pro doručování, adresu sídla eventuálně sídla její organizační složky, jíž se řízení týká. Písemnost přebírá osoba, která je pověřena písemnosti přijímat. Pokud se doručovací adrese osoba nenachází, lze doručit osobě jednající (osobě pověřené k přebírání písemností) na adresu jejího bydliště. Toto doručování se již zpravidla nepoužívá, neboť byla zákonem nově schválena povinnost PO zříditi si datové schránky. Zřízení datových schránek je ze zákona povinné mj. pro všechny právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku, právnické osoby zřízené zákonem a organizační složky zahraničních právnických osob, které jsou zapsané v obchodním rejstříku. Pokud si datovou schránku do 31. října 2009 právnické osoby neaktivovaly samy, byla jim k 1. listopadu 2009 aktivovaná automaticky ze zákona. Od 1. listopadu 2009 jsou jim písemnosti od správních orgánů doručovány výhradně do datových schránek. Datová zpráva bude považovaná za doručenou okamžikem přihlášení se oprávněné osoby do této datové schránky bez ohledu na to, zda příslušná datová zpráva byla přihlášenou osobou přečtena nebo ne. Pokud se do datové schránky oprávněná osoba daného subjektu nepřihlásí ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení datové zprávy, bude tato datová zpráva považována za doručenou posledním dnem této lhůty. Datové zprávy budou v datové schránce uchovávány po dobu 90 dnů ode dne přihlášení oprávněné osoby do datové schránky. Po uplynutí 90 dnů budou datové zprávy ze schránky automaticky vymazány.⁵⁶

6.4 Možnosti v rámci správního řízení

Je jich v podstatě více a ne všechny musí být využity, ovšem lze užít jen takové, jaké připouští zákon, a záleží na každém jednotlivém případě.

⁵⁶ HUSOVSKÝ, Richard: 59183. *Datové schránky – doručování v daňovém řízení* [on-line]. Stránka byla naposledy editována 24. 11. 2009. [cit. 27. 2. 2011] Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/datove-schranky-dorucovani-v-danovem-rizeni-59183.html>>.

Mezi ty nejčastější patří:

1. **nařízení ústního jednání dle § 49 SŘ**

- správní orgán nařídí ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníka nezbytné; v praxi slouží nejčastěji k provedení důkazu svědeckou výpovědí, resp. k provedení důkazu, který nelze provést písemně, takovéto jednání je neveřejné.

2. **předvolání svědka k poskytnutí svědecké výpovědi dle § 55 SŘ**

- ověří se totožnost svědka; o jeho výpovědi je sepsán protokol; výpověď může být odepřena jen z důvodu, že by jí účastník řízení způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí trestního stíhání.

3. **procesní úkony v rámci správního řízení**

- např. *přerušování řízení* dle § 64 SŘ; konání *společného řízení* dle § 140 SŘ, kdy správní orgán může na požádání účastníka řízení nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají stejného předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají týchž účastníků.

7 NEJČASTĚJŠÍ ZÁVADY V PROVOZOVNÁCH STRAVOVACÍCH SLUŽEB

V každé podkapitole je uvedeno procento zjištěné závady z počtu provedených kontrol, kde byly zjištěny nějaké závady. Nejsou zde zahrnuty všechny kontroly, ale pouze ty, u nichž byly nějaké závady zjištěny.

7.1 Závady v provozní hygieně

Díky nedokonalosti informačního systému bývá poměrně často tato závada specifikována jako závada ve stavebně technickém stavu, což poté činí cca 18% v počtu provedených kontrol.

Jedná se o závady vyplývající z § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 258 v souvislosti s ustanovením:

- § 49 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 137“), pokud jde o udržování sanitárních a pomocných zařízení, prostor a jejich vybavení v čistotě a v provozuschopném stavu. V praxi jsou nejčastěji zjišťovány nedostatky v oblasti čistoty, tzn. že například toalety, místnosti k uskladnění čisticích prostředků apod. bývají znečištěny zbytky pokrmů, špínou s usazeným prachem apod.

- § 49 odst. 1 písm. b) vyhlášky 137, pokud jde o skladování soukromých potravin a produktů, které nejsou určeny pro stravovací službu, v samostatném a označeném chladícím zařízení, které je umístěno mimo prostor manipulace s potravinami (např. v kanceláři, šatně apod.). Poměrně častým prohřeškem bývá, že zaměstnanci si své osobní potraviny nebo pokrmy umísťují do chladniček v kuchyních, případně skladech potravin, nebývají tedy ani správně označeny a dochází ke konfliktům, protože oni těžko dokazují, že tyto nalezené potraviny nejsou určeny pro strážníky provozovny, nýbrž pouze pro ně samotné, zvláště pokud se jedná mnohdy o prošlé, případně nějak sensoricky změněné potraviny.

- § 49 odst. 1 písm. c) vyhlášky 137, pokud jde o přechovávání předmětů nesouvisejících s výkonem pracovní činnosti v prostorách, kde je manipulováno s potravinami a pokrmy (produkty). Z toho vyplývá, že zaměstnanci případně

i provozovatelé sami, ponechávají jednak své soukromé věci například v kuchyni na pracovních plochách (mobilní telefony, šminky, zrcátka, hřebeny, noviny apod.) nebo jsou zde umístěny předměty, které vůbec nesouvisí s provozem, například v kuchyni byly nalezeny 2 pneumatiky od automobilu, minibike, z kterého vzlínal v teple kuchyně benzín (byl cítit), zaprášené nepoužívané staré nádoby, skleničky, zavařovací náčiní, malířské potřeby atd.

- § 49 odst. 1 písm. e) vyhlášky 137, pokud jde o odkládání občanského oděvu a osobních věcí a obuvi, které mají být umístěny v šatně nebo ve vyčleněném prostoru. Zaměstnanci často svléknou své oblečení v kuchyni, kde ho nechají válet všude možné, kde je zrovna místo, přičemž mívají k dispozici šatnu nebo vyčleněný prostor, kam tyto věci ukládat. Často se setkáváme s námitkami, že šatnu ani tyto prostory nemají, nebo jsou zamčeny apod., přičemž přijede provozovatel a šatna je normálně funkční a odemčená. Bývá to mnohdy laxní přístup zaměstnanců a jejich lenivost. V občanském oděvu bývají usazeny nečistoty a prach zvenku apod., proto by každý zaměstnanec měl mít k dispozici čistý pracovní oděv, který je uložen v šatně, v níž se zaměstnanci mají převlékat.

Provozní hygiena velmi úzce souvisí se stavebně technickým stavem provozovny. Ten je společně s provozní hygienou prvotně zahrnut v nařízení ES č. 852, a to v příloze II, kapitole I, II a V.

Odstranění takovýchto nedostatků závisí v první řadě na provozovateli, který by měl dohlížet na práci svých zaměstnanců a motivovat je k řádné práci buďto odměnami, nebo sankcemi za to, že svoji práci neodvedou tak, jak by se očekávalo. Metoda tzv. „cukru a biče“ se osvědčila v praxi již v minulosti nespočetně krát.

7.2 Závady v osobní hygieně

Tyto nedostatky poměrně úzce souvisí s předchozím tématem, se závadami v provozní hygieně, § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 258 v souvislosti s ustanovením § 50 vyhlášky č. 137, s tím rozdílem, že se postupuje dle § 50, jehož body jsou velmi podobné jako u § 49, ale lze postihnout sankcí přímo samotného zaměstnance, nikoliv jen provozovatele. Z informačního systému KHS vyplývá, že statisticky je tato závada zjištěna v cca 18,1% provedených kontrol.

Část osobní hygieny je specifikována také v přímo aplikovatelném nařízení ES. 852, kde je v příloze II, kapitole VIII rozepsána ve dvou bodech. V prvním bodě je stanoveno, že každá osoba pracující v oblasti, kde se manipuluje s potravinami, musí udržovat vysoký stupeň osobní čistoty a musí nosit vhodný, čistý a podle potřeby ochranný oděv, a v druhém bodě je pak stanoveno, že žádná osoba, která trpí nemocí nebo je přenašečem nemoci, která může být přenášena potravinami, nebo je postižena například infikovanými poraněními, kožními infekcemi, vředy nebo průjmy, obecně nesmí manipulovat potravinami nebo vstupovat do jakékoliv oblasti, kde se s potravinami manipuluje, pokud existuje jakákoli možnost přímé či nepřímé kontaminace. Takto postižená osoba v potravinářském podniku musí neprodleně ohlásit toto onemocnění, příznaky a případně jejich příčinu provozovateli potravinářského podniku.⁵⁷

U § 50 písm. d) vyhlášky 137, pokud jde o vyloučení jakéhokoliv nehygienického chování (např. kouření, česání a lakování vlasů, úprava nehtů apod.), bývá nejčastější postih za kouření v prostorách, kde je manipulováno s potravinami, a poměrně často přímo v kuchyni. Není snad horšího pohledu z oblasti provozní a osobní hygieny, než přeplněný popelník s nedopalky, v něm ještě dohořívající cigareta, a to v kuchyni na pracovním stole, a vedle tohoto přeplněného popelníku se krájí čerstvě uvařené maso, které má být jako příloha nebo má být použito k dalšímu zpracování (do polévky, nebo za studena do salátů apod.). Tady je ustoupení od pokuty naprosto nemyslitelné.

Odpovědnost v tomto směru opět spadá na provozovatele. Musí vědět, koho zaměstnává. Vývoj legislativy směřuje tak, že provozovatel bude zanedlouho odpovídat za každého svého zaměstnance vč. jejich zdravotního stavu. Pravděpodobně totiž dojde ke zrušení zdravotních průkazů a bude již jen na provozovateli samotném, aby zajistil potřebné lékařské prohlídky svých zaměstnanců a rodinných příslušníků, kteří ve stravovacích službách pracují.

7.3 Závady při uvádění pokrmů do oběhu

Jedná se většinou o problémy se značením pokrmů, polotovarů a potravin pro potřeby provozovny, a dále problémy spočívající ve skladování těchto produktů

⁵⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin. ASPI, 2010.

a pokrmů. Někdy se setkáváme s nedostatečným, nebo dokonce žádným značením, nevyhovující teplotou při transportu mimo provozovnu apod.

V informačním systému KHS jsou tyto závady shrnuty dohromady, a to jak značení, tak teplota a doba výdeje). Statisticky vychází, že v cca 21% provedených kontrol je zjištěna závada při uvádění pokrmů do oběhu.

7.3.1 Závady při značení

Tyto závady se vyskytují zejména u provozoven, ve kterých se nějakým způsobem připravují polotovary, pokrmy a vůbec produkty, které slouží zejména pro potřeby provozovny, což znamená, že se výrobky buďto dále zpracovávají, nebo jsou již hotové a určené k přímé spotřebě zákazníkem, ale rozváží se i mimo provozovnu, to znamená, že jsou dále distribuovány do jiných provozoven.

V provozovně vyrobené polotovary, rozpracované pokrmy, které slouží výhradně pro potřeby provozovny, musí být řádně značeny datem výroby a spotřeby. Pokud jsou expedovány mimo tuto provozovnu, označují se na obalu případně dodacím listu u PO obchodní firmou nebo názvem výrobce a jeho sídlem, u FO jménem a příjmením, místem podnikání, a vždy se musí uvést skladovací podmínky. To ukládá § 24 odst. 1 písm. d) zákona č. 258 v souvislosti s prováděcím právním předpisem v § 37 odst. 5 vyhlášky č. 137. V praxi se bohužel setkáváme často s tím, že buďto nejsou tyto produkty značeny vůbec, nebo mají značení s datem výroby, ale datum o spotřebě chybí, event. naopak.

Teplé pokrmy dodávané mimo provozovnu, zchlazené a zmrazené pokrmy ve víceporcových baleních se musí značit u PO obchodní firmou nebo názvem výrobce a jeho sídlem, u FO jménem a příjmením, místem podnikání; názvem pokrmu, údajem o množství porcí, datem výroby a spotřeby, a u teplých pokrmů ještě hodinou spotřeby. U zchlazených a zmrazených pokrmů musí být uvedeno na obalu případně dodacím listu skladovací podmínky a způsob ohřevu. To stanoví § 24 odst. 1 písm. d) zákona č. 258 v souvislosti s prováděcím právním předpisem v § 37 odst. 1 vyhlášky č. 137. Problém zároveň bývá u nabývacích dokladů – dodacích listů, když se kontroluje například jídelna – výdejna pokrmů, kde se nevaří, ale pokrmy jsou dováženy z jiné provozovny. V těchto dodacích listech často chybí údaje o firmě nebo údaje o skladovací teplotě a spotřebě a o způsobu ohřevu.

Se značením souvisí i tzv. sledovatelnost, kterou se zabývá nařízení ES č. 178 v čl. 18. Termín je vysvětlen v kapitole 2 „REŠERŠE“. Jedná se o identifikaci veškerých potravin a produktů, které se na provozovně nachází, a z toho plyne, že provozovatel případně jeho zaměstnanci by měli zajistit sledovatelnost ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce tím, že budou moci předložit dozorovému orgánu nabývací doklady s příslušnými údaji o dovozci (distributorovi), množství, skladovací teplotě, datech výroby a spotřeby apod.⁵⁸

Každý provozovatel by si měl ohlídat a zajistit, aby ke každé přijaté potravíně měl náležitou dokumentaci. Dle této dokumentace by pak mohl označit všechny potraviny, u nichž by za značení a jejich zdravotní nezávadnost následně zodpovídal. V podstatě už za to zodpovídá, ale přeci jen kontrolní zaměstnanci občas „přimhouří oko“, když provozovatel zakoupí vadnou šarži, a neví o tom.

7.3.2 Závady při skladování v teplotním řetězci

Poměrně častým nedostatkem bývá skladování potravin při nevhodné teplotě. Dle statistiky jsou skladovací podmínky potravin porušovány v cca 18,6% prováděných kontrol.

Jedná se většinou o výrobky zakoupené jako chlazené a výrobcem značené „skladuje při teplotě“ např. +1 až +5 °C, nebo do +8 °C apod., ale nalezeny bývají při mrazírenských teplotách -18 až -20 °C v mrazících zařízeních. Přitom argumenty zaměstnanců daného stravovacího zařízení bývají v podstatě shodné, a to, že výrobky byly nakoupeny v akcích levně, a aby se nezkazily, umístili je do mrazniček, což je v rozporu s ustanovením § 24 odst. 1 písm. a) zák. č. 258 v souvislosti s ustanovením § 11 odst. 1 písm. c) zák. č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 110). V tomto případě se jedná o skladování produktů originálně zabalených a značených od výrobce.

Z hlediska zdravotního posouzení těchto produktů se nejedná o tak závažný delikt, protože si dovolím tvrdit, a to i ze zkušeností s odebíranými vzorky takových produktů, že ve většině případů byly výrobky zdravotně nezávadné. Jiná situace ovšem nastává,

⁵⁸Narízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, potravinové právo, čl. 18. ASPI, 2010.

pokud se jedná o nedodržení tzv. chladírenského případně mrazírenského řetězce. Pokud totiž dojde po delší dobu k uchovávání produktů chlazených či mražených v nevyhovujících teplotních podmínkách, tj. například při teplotě místnosti v kuchyni, kde se vaří a teplota bývá naměřena (kalibrovaným teploměrem KHS) přes +20 °C, dochází k množení mikroorganismů, a některé potraviny, zvláště ty, které podléhají rychlé zkáze (vnitřnosti, maso, šlehačky a smetany, apod.), se stávají potenciálně nebezpečné pro zdraví konzumenta. Takže z hlediska zdravotní nezávadnosti bývají uložené sankce – pokuty vyšší ve srovnání s produkty nevhodně skladovanými v mrazících zařízeních. Tyto závady jsou v rozporu s jinými legislativními ustanoveními, než předchozí, a to v přímo aplikovatelném nařízení ES 852, kde je v příloze II kapitole IX bodě 2 větě první a bodě 5 větě první, kde je stanoveno, že suroviny, složky, meziprodukty, hotové výrobky musí být uloženy při vhodných podmínkách, které by zabraňovaly jejich kažení, které ohrožuje zdraví, a nesmí být udržovány při teplotách, které by mohly vést k ohrožení zdraví. Zároveň s tímto bodem souvisí i uchovávání hotových teplých pokrmů. Ze zákona č. 258 v § 24 odst. 1 psím. d) v souvislosti s prováděcí vyhláškou č. 137 a § 25 vyplývá, že teplé pokrmy mají být uchovávány při teplotě +60 °C a více, čímž je v podstatě zajištěna zdravotní nezávadnost těchto pokrmů, protože bakterie se při teplotách nad +60 °C dále nemnoží a některé dokonce při těchto teplotách hynou. Někdy se setkáváme se situací, že hotové teplé pokrmy se nevejdou do výdejního zařízení, takže pomalu stydnou při teplotě místnosti a může docházet k množení mikroorganismů, a tím vzniká možné riziko ohrožení zdraví spotřebitele.

7.4 Závady při skladování „prošlých“ potravin

Zde se rozlišují dva pojmy – datum použitelnosti (někdy označované jako datum spotřeby nebo doba spotřeby) a doba minimální trvanlivosti (někdy označovaná jako datum min. trvanlivosti). Každá potravina má na svém obale, pokud se jedná o potraviny orig balené, uvedeno jedno z těchto dat. Rozdíly v těchto názvech jsou uvedeny v pojmech v kapitole 2 „REŠERŠE“.

V informačním systému jsou oba pojmy specifikovány pod jednou závadou, a statisticky vychází, že závada se vyskytuje v 18,4% provedených kontrol.

7.4.1 Skladování potravin s prošlým datem použitelnosti

Z § 24 odst. 1 písm. a) zák. č. 258 v souvislosti s ustanovením § 10 odst. 1 písm. c) zák. č. 110 vyplývá, že do oběhu se nesmí uvádět potraviny s prošlým datem použitelnosti. Takže pokud zaměstnanci KHS při kontrole zjistí, že tyto výrobky jsou v provozovně skladovány v prostorách, kde se jednoznačně manipuluje i s dalšími potravinami, které se uvádí běžně do oběhu ať již samotné nebo jako součást některého z pokrmů, mohou nařídít okamžitou likvidaci či znehodnocení – což se děje velmi málo, protože většinou si je provozovatel odváží pro svou vlastní potřebu – ale pokud jeví tyto produkty nějaké senzorycké znehodnocení, např. viditelný růst plísní apod., které by mohlo ohrozit zdraví i jeho samotného, nařizuje likvidace se s okamžitou platností v rámci vydaného opatření na místě v příkazním řízení, kde je stanoveno, že takto uložená povinnost se plní ihned a bez prodlení a nemá odkladný účinek a proti takovému příkazu nelze podat odpor.

V tomto případě by se dalo aplikovat i nařízení ES č. 178, kde jsou v čl. 14 uvedeny požadavky na bezpečnost potravin a ihned v bodě 1 je stanoveno, že potravina nesmí být uvedena na trh, není – li bezpečná. V dalších bodech je popsáno, kdy potravina není považována za bezpečnou, nevhodnou k lidské spotřebě a kdy je škodlivá pro zdraví.⁵⁹

Dozorový orgán v danou chvíli řeší, zda byly porušeny předpisy týkající se skladování prošlých potravin, a už tímto samotným porušením mohlo dojít k poškození zdraví spotřebitele bez ohledu na to, zda dané potraviny jevíly či nejevíly nějaké senzorycké změny a znehodnocení. Pokud tyto změny navíc ještě jeví, je to pouze podepření důkazu o tom, že daná potravina je již pro konzumenta nebezpečná pro zdraví.

Jiné je to ale v případě, že se jedná o tzv. dobu minimální trvanlivosti.

7.4.2 Skladování potravin s prošlou dobou minimální trvanlivosti

Pokud totiž potravina, která má prošlou dobu minimální trvanlivosti, nejeví žádné senzorycké změny a znehodnocení, může být na trhu dále uváděna do oběhu, ale musí být řádně označena, že má prošlou dobu min. trvanlivosti. V tomto směru jsou

⁵⁹Narízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, potravinové právo, čl. 14, bezpečnost potravin. ASPI, 2010.

zaměstnanci KHS v jakési nevýhodě, protože nikde není stanoveno, jak dlouho po uplynutí doby min. trvanlivosti smí provozovatelé tyto potraviny používat.

Z praxe jsou známy případy, kdy k výrobě točené zmrzliny je používána „vlhká“ směs obdobná složení marmelády, která se dále mísí s vodou a mlékem, případně smetanou, a poté je ve zmrzlinovém stroji z této směsi utvářena a prodávána zmrzlina. Závažnost problému spočívá v tom, že tato „marmeládová“ směs má dobu min. trvanlivosti prošlou už 6 let, ale protože směs nevykazuje žádné známky znehodnocení, provozovatel ji nadále používá a vysmívá se dozorovému orgánu. Jediným východiskem by byl důkaz o tom, že směs je již zdraví nebezpečná, což by musel prokázat dozorový orgán tím, že by odebral vzorky a nechal udělat analýzu směsi v oblasti chemické a mikrobiologické. Dalším úskalím je správně vybrat ukazatele, na které se tento laboratorní rozbor má zaměřit. Zatím je tato záležitost nedořešena. Zaměstnanci se domnívají, že provozovatel může sbírat utvořenou plíseň na vrchu, a protože spory (zárodky) plísní nejsou pouhým okem k vidění, směs nevykazuje známky změny barvy a pachu, a nelze tento výrobek ze sensorického pohledu hodnotit jako nebezpečný. Další možné vysvětlení bylo konzultováno s laboratorními pracovníky, kteří se domnívají, že tento provozovatel může do směsi přidávat nějaké konzervanty, jejichž limitní hodnota by byla zajisté překročena, nebo se může jednat o konzervanty, které nejsou zatím známy nebo povoleny. Zatím bohužel nikdo neví, o jaký konzervant by se mohlo jednat, a analýza takového výrobku je příliš drahá na to, kdyby se pozitivní výsledky nepotvrdily. Takovéto rozborů a analýzy hradí totiž stát, respektive Krajská hygienická stanice ze svého rozpočtu na odběry vzorků, který je příliš nízký. Pouze pokud by se jednalo o vzorky pozitivní, budou náklady vymáhány ve správním řízení vč. uložené pokuty a opatření po tomto provozovateli.

7.5 Závady u smyslových vlastností potravin

Do oběhu se nesmí uvádět potraviny, které by mohly poškozovat zdraví, a mohly by být nevhodné k lidské spotřebě, jak stanovuje nařízení ES č. 178 v článku 14. Při posuzování toho, zda potravina poškozuje či nepoškozuje lidské zdraví a zda je či není vhodná k lidské spotřebě, se přihlíží k běžným podmínkám použití potraviny, k informacím poskytnutým spotřebiteli, zda potravina není nepříjemná pro lidskou spotřebu z důvodu kontaminace cizorodými látkami, hniloby, kažení, rozkladu apod. Ze statistik vyplývá, že tato závada bývá zjištěna v 18,9% kontrol se zjištěnými závadami.

Často s touto závadou bývají spojeny i další, jako značení potravin a produktů, zachování sledovatelnosti ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce, nebo potraviny s prošlými daty použitelnosti a minimální trvanlivosti. Smyslové změny se dají určit pomocí smyslů, zvláště zrakem a čichem a v neposlední řadě chutí.

V praxi to vypadá tak, že provozovatel si vyrobí sám např. knedlík, nebo jej koupí a vybalí z originálního obalu a tvrdí, že je to jeho výrobek (což nelze prokázat), který uvařil dnešního nebo předchozího dne, přičemž jsou na výrobku jasné známky růstu plísně, někdy dokonce více druhů od červených, přes zelenou až po černou, a výrobek mnohdy zapáchá. Plesnivění je jedním z nejčastěji zjištěných, sensoricky znatelných, projevů smyslových změn, a nevhodnosti k lidské spotřebě.

Dalším projevem sensorické změny bývá kvašení. Jednak je dobře viditelné, a také bývá velmi cítit. V praxi byl takto popsán například nakládaný hermelín, který vyrobili zaměstnanci přímo na provozovně pro potřeby této provozovny. Nikdo ovšem již nedokázal říci, kdy ho připravili a do kdy se měl spotřebovat. Obdobné to bývá s některými saláty v nálevech, případně kompoty. Pokud nejsou viditelné známky růstu plísně nebo jiných mikrobů, je možné tyto produkty na místě ochutnat.

Mnohdy se stává, že chodí podněty na různá restaurační zařízení, kde zákazníkovi bylo podáno například zkažené zapáchající maso, nebo káva Laté, která nebyla jednotné směsí („nehomogenní“) a na dně se usazovaly jakési zbytky, medovník že jevil silnou příchut' po jedlé sodě apod. Zaměstnancům oddělení hygieny výživy nezbyvá, než si tyto pokrmy objednat, pokud možno v rámci objektivitu ještě před zahájením kontroly, a sensoricky posoudit.

7.6 Závady při manipulaci a křížení činností

Poměrně častým nedostatkem je nevhodná manipulace s pokrmy a potravinami, při nichž dochází ke křížení činností. Takových příkladů z praxe je mnoho, takže jsou uvedeny jen některé, velmi závažné. Ze statistik vyplývá, že závada je zjištěna v 19,3% provedených kontrol. Legislativně je toto ošetřeno zvláště v národních předpisech, a to v § 24 odst. 1 písm. f) zákona č. 258.

Jedním z nejčastějších případů bývá čištění brambor a zeleniny v kuchyni. Kuchyň je považována za tzv. čistou část, kam by měly tyto potraviny přicházet již očištěné a omyté. Špinavou částí je právě tzv. přípravná zeleniny a brambor, slangově mnohdy

označována jako „bramborárna“. Zde by měl být zajištěn přívod teplé a studené pitné vody a dřez nebo umyvadlo s nějakou odkládací plochou, které slouží k omývání špinavé zeleniny a čištění brambor. Zdravotní vysvětlení je v celku logické: při čištění takto znečištěných potravin může docházet k uvolňování mikroorganismů do prostředí a aerosolu, který se pak usazuje na pracovních plochách a okolí, a může tak způsobit kontaminaci těchto ploch a následně „čistých“ potravin nebo pokrmů. Závažnost takového počínání spočívá zvláště v případě kontaminace nebezpečnou bakterií *Listeria monocytogenes*, která se vyskytuje převážně v půdě, odkud pak přechází na brambory a zeleninu, a která přežívá v okolním prostředí poměrně snadno, a jí způsobené závažné zdravotní problémy (meningitidy) vedou v 50% k úmrtí konzumenta, u těhotných způsobuje až z 99% aborty. Většina z nás si bohužel takové problémy neuvědomuje nebo nepřipouští, dokud se „něco“ nestane.

Dalším prohrěškem v této oblasti bývá mytí provozního (tzv. „černého“) a stolního (tzv. „bílého“) nádobí v jednom společném dřezu nebo zařízení. Vysvětlení hygieniků je opět jednoznačné: „...v dnešní době nevíte, kdo má jakou nemoc, čeho je přenašečem a podobně, a talíř po něm použitý může být infikovaný, a tím se může infekce dostat na provozní nádobí, a způsobit tak epidemii...“ Provozní nádobí bývá navíc uskladněno na podlaze a mnohdy i ve spojovacích chodbách provozovny, na špinavých policích, zaprášených apod., a poté není řádně vymyto a používá se k přípravě pokrmů, kde může docházet opět ke kontaminaci. Pokud se toto znečištěné nádobí umývá ve stejném dřezu a často i ve stejné vodě jako nádobí stolní, může docházet opět ke kontaminaci, tentokrát nádobí stolního, na které jsou rovnou servírovány pokrmy pro strážníky.

Následným příkladem křížení činností je rozmrazování masa v umyvadlech na ruce nebo ve dřezech na nádobí. Z rozmrazovaného masa často vytéká krev s bakteriemi, které se dostávají na povrchy těchto umývacích zařízení a opět mohou způsobit kontaminaci, nehledě na to, že už samotný proces rozmrazování je zde špatně. (Rozmrazuje se v chladících zařízeních při teplotě do +4°C a nebo pod studenou tekoucí pitnou vodou v prostoru k tomu určeném, případně v mikrovlnné troubě a jiných podobných zařízeních).

7.7 Závady při manipulaci s odpady

Manipulace s odpady z provozovny stravovacích služeb je zakotvena v nařízení ES č. 852 v příloze II kapitole VI, která obsahuje 4 body, kde je stanoveno, že

potravinářské odpady, nepoživatelné vedlejší produkty a jiný odpad, musí být odstraňovány z prostor, kde se nacházejí potraviny, co nejrychleji, musí být ukládány do uzavíratelných nádob. Tyto nádoby musí být udržovány v řádném stavu a podle potřeby musí být snadno čistitelné a dezinfikovatelné. Všechny tyto odpady musí být likvidovány hygienickým a ekologickým způsobem a nesmí být zdrojem kontaminace.

Manipulace s odpady představuje závadu, která je dle statistik zjištěna v 18,4% kontrol.

Praxe je taková, že často jsou přeplněné odpadkové koše bez zakrytí umístěny v kuchyni, a protože se tam již odpadky nevejdou, padají na zem nebo na pracovní plochy.

Dalším prohřeškem bývá, že nádoby na odpadky jsou špinavé, silně znečištěné od zbytků pokrmů a potravin, a to jak vně tak uvnitř. Zde by mohlo docházet k množení patogenních mikroorganismů, a to by mohlo vést ke kontaminaci prostředí a potravin, a tím dojít k ohrožení veřejného zdraví.

Někdy jsou v chladících nebo mrazících zařízeních nalezeny potraviny nebo pokrmy, ať už sensoricky změněné a nevhodné k lidské spotřebě, zkažené, oschlé, neoznačené, prošlé apod., skladovány s ostatními potravinami a pokrmy, a pokud se zrovna zaměstnanci daného stravovacího zařízení nevymlouvají na to, že jsou to jejich soukromé potraviny (což by bylo porušení u provozní hygieny dle § 49 odst. 1 písm b) vyhlášky č. 137), dalším jejich konstatováním bývá, že to je na vyhození, protože tohle by určitě nikomu nenaservírovali, ale zapomněli to vyhodit. I zde je na místě aplikace tohoto nařízení, protože odpad nebyl co nejrychleji odstraněn z prostor manipulace s potravinami.

Častými stížnostmi bývají kontejnery umístěné ve dvorech provozoven, nebo někde v ústraní, kam se již potravinářský odpad nevejde a pokud vejde, kontejnery nejsou uzavřené, a na zbytcích si „pochutnávají“ hlodavci, hmyz a další živočichové, kteří by mohli být potencionálními přenašeči alimentárních nákaz. Tyto problémy se řeší v součinnosti s obecnou a komunální hygienou, odborem životního prostředí, a v neposlední řadě s obecním úřadem.

Alternativní řešení by mohlo být častější vyvážení kontejnerů, aby odpadky nezatěžovaly okolí svých zápachem, množícími se hlodavci apod.

8 ÚVAHY DE LEGE FERENDA

V souvislosti s přijetím legislativy z Evropské unie došlo k významným změnám v národní legislativě. Dalo by se říci, že k jakému si zmírnění podmínek pro podnikání na úseku hostinské činnosti. Provozovaná stravovací zařízení musí sice splňovat určité podmínky, ale přijaté změny práci hygienikům příliš nezjednodušily.

Tím, že tyto předpisy nejsou tak podrobně rozepsány, jako byla naše vyhláška 137, z níž zůstalo v platnosti pouze pár paragrafů, dávají možnost provozovatelům podnikat s možnostmi, jaké doposud neměli. Například lze zchlazovat a zmrazovat pokrmy a suroviny, pokud jsou pro to splněny podmínky. V tom je právě zakotven problém: provozovatelé potravinářských podniků neznají tyto podmínky, protože jsou sepsány v doporučení Evropského Společenství, tzv. Codex Alimentarius, který není legislativou, a provozovatelé ani mnohdy neví, že něco takového existuje, a zchlazování a zmrazování provádí špatně, nebo zmrazují potraviny, které se zmrazovat nesmí, jako například mléčné výrobky, uzeniny, pečivo apod. Zde se nabízí řešení – upravit národní legislativu případně do mezinárodní zpracovat přesné instrukce, jak zchlazování a zmrazování provádět správně, a umožnit sankční postih za toto porušení.

Správné zmrazení je důležité z hlediska zachování biologické (nutriční) hodnoty. Změny biologické hodnoty nastávají tím, že krystalky ledu rozruší buněčnou strukturu („maso hadrovití“). Čím je zmrazení rychlejší, tím menší krystalky se vytvoří a tím méně je struktura porušena. Kritické teplotní pásmo je -0,5 až -5 °C, kdy se tvoří tyto krystalky ledu. Tento postup je také pozitivní pro zachování vitamínů, zvláště vitamínu C.⁶⁰ Zatím si zaměstnanci hygieny musí poradit tak, že takto nalezené produkty „napasují“ na jiné závady, které jsou specifikovány v jiných legislativních ustanoveních, například na nevhodné skladování, neoznačené produkty, potraviny neznámého původu, nezajištění sledovatelnosti apod.

Zároveň bych doporučila, aby se směly zmrazovat všechny potraviny, ale za jejich zdravotní nezávadnost bude ručit provozovatel sám, a v případě pozitivních nálezů při odběru vzorků bude značně finančně postižen.

⁶⁰ WOLF, Augustin. *Hygienu výživy. Učebnice pro lékařské fakulty*. Praha, 1985, str. 310.

Dalším úskalím bývá změna souvisejících zákonů, například živnostenského zákona, který prodělává podstatné změny, s nadsázkou řečeno, snad každý rok. Praxi nám pak tyto „novinky“ stěžují, protože sami o těchto novelách mnohdy nevíme, neboť naše právní oddělení je zatíženo jinými novelami, které se bezprostředně dotýkají hygieny, a při státní kontrole jsme vyžadovali živnostenská oprávnění na hostinskou činnost, aniž bychom věděli, že již není povinností provozovatele mít na provozovně živnostenský list. Problémy pak nastávají, když takovému provozovateli uložíme sankci – pokutu například v příkaze, aniž bychom znali jeho IČ, protože to se v občanských průkazech neuvádí, a dotyčný nemá živnostenské oprávnění k provozování hostinské činnosti (ale tvrdí, že jej má, jen ho nemá na provozovně), a poté zjistíme, že dotyčný nemá žádné živnostenské oprávnění a my mu nemůžeme za zjištěné závady sankci uložit. I tady bych spatřovala jisté „mezery“ v zákonech. Proč bychom nemohli pokutovat za hygienické nedostatky i osoby podnikající „na černo“ nebo nepodnikající, jestliže by mohly způsobit ohrožení veřejného zdraví? Protože v § 94 odst. 2 větě třetí zákona č. 258 se píše, že účastníkem řízení před Orgánem ochrany veřejného zdraví o uložení nápravného opatření nebo sankce v případě porušení právní povinnosti uložené nebo stanovené k ochraně veřejného zdraví tímto nebo zvláštním zákonem nebo rozhodnutím, případně opatřením Orgánu ochrany veřejného zdraví na základě tohoto nebo zvláštního zákona, fyzickou osobou, která je podnikatelem, nebo právníckou osobou, je pouze osoba, které tuto povinnost stanoví zákon nebo je jí uložena na základě zákona. Zajisté by tento § zasloužil změny.

Dalším návrhem by mohlo být legislativní stanovení jakéhosi „ceníku pokut“, obdobnému tomu, jaký mají Policisté, kde by byly specifikovány jednotlivé závady s možností rozmezí finančních částek (pokut), které by za dané porušení bylo možné uložit. Samozřejmě by se pak v praxi muselo přihlížet například k počtu prošlých potravin, množství nevhodně skladovaných potravin apod., protože ukládat pokutu za jednu prošlou potravinu, je spíše, jak řekl náš právník, „jakousi buzerací“ bez výchovného účinku. Kontrolním pracovníkům by pak ulehčilo práci, kdyby se mohli podívat do ceníku, a nemuseli příliš rozmýšlet, jakou sankci dotyčnému uložit.

Následující změny by uvítali i samotní zaměstnanci KHS, a to v informačním systému, kam jsou zaznamenávány provedené kontroly vč. veškerých uložených sankcí a opatření. Jak již bylo v některých kapitolách částečně zmíněno a jak již vyplynulo, bylo by vhodné informační systém (dále jen „IS“) sjednotit. Přílišné množství

informací, které se musí vyplňovat, způsobuje, že každý zaměstnanec je vyplňuje jinak, a potom dochází k nejasnostem a nepřesnostem. Pokud si člověk chce nechat tímto systémem vytvořit jakousi analýzu, pro kterou je třeba mít vybrána a zadána kritéria výběru, zjistí, že se občas z daného systému vygeneruje nesmysl. Tak například za loňský rok dle těchto statistik z IS vyplývá, že zaměstnanci hygieny výživy uložili pokuty formou příkazů, ale nebyly vzneseny žádné odpory. Dále bylo zahájeno správní řízení ve věci uložení pokuty, a také nebylo podáno žádné odvolání, přičemž jako zaměstnanec vím, že odpory a odvolání byly podány. Tento problém se neustále řeší, i nadále se inovuje, ale zatím se nedostávají takové účinky, jaké by měly mít. V budoucnu má být tento systém zprovozněn tak, že protokoly o kontrolním zjištění zapisované do notebooků přímo v provozovnách, se automaticky budou transformovat přímo do IS. Tím také odpadne kontrolním pracovníkům další nadbytečná práce, kdy po příjezdu z kontrol na úřad musí ještě „to samé“ přepisovat do počítačové podoby do IS. Již samotné používání notebooků v terénu se osvědčilo, protože některé protokoly nebyly dostatečně čitelně napsané, takže Ministerstvo zdravotnictví, jakožto odvolací instance, dané rozhodnutí zrušilo.

Tím, že dochází k personálním změnám ve státní správě, a tím snižování počtu zaměstnanců i na KHS, dochází paralelně ke snižování počtu kontrol, a rok od roku přibývá podnětů k prošetření některých stravovacích zařízení, i když 90% bývají neoprávněné stížnosti, nebo pouze částečně oprávněné. Z toho více jak polovina bývají podněty anonymní, ale protože by se mohlo jednat o ohrožení veřejného zdraví, jsou zaměstnanci tohoto úřadu nuceni vyjíždět na takovéto, i když mnohdy dopředu nesmyslné a neoprávněné, podněty, a tím dochází k plýtvání státních peněz a času, který by mohl být věnován problémovým zařízením.

ZÁVĚR

Krajská hygienická stanice, zvláště pak odbor hygieny výživy, se potýká při provádění státních kontrol s různými úskalími, řeší podněty spotřebitelů, mnohdy neoprávněné, kontrolní pracovníci jsou zatěžováni jednak ze strany zaměstnavatele, tak ze strany občanů, kterým by měli ve své podstatě jako veřejná správa sloužit. I tak si myslím, že v důsledku kladení náporu a psychického nátlaku, který při této práci vzniká, odvádí tito zaměstnanci dobrou práci a ve srovnání s Evropskou unií a jí aplikovanými předpisy je Česká republika jednou s nejlépe fungujícími provozovny stravovacích služeb. Při výkonu státního zdravotního dozoru jsme se setkali i s provozovateli cizích národností (např. Číňany, Vietnamci, Japonci, Řeky, Italy apod.), kteří provozovali tato restaurační zařízení v různých částech zeměkoule, a shodli se na tom, že u nás, v ČR, je legislativa ohledně stravování celkem přísná, ale zato mají více klientely. Někdy musíme konstatovat, že ony vyhlášené „čínské restaurace“, kde údajně žije všechno možné, jsou v podstatě minulostí, nebo spíše pohádkou, protože velmi často bývají na lepší hygienické úrovni, než mnohé „české“.

V práci byly zahrnuty zkušenosti ze státních kontrol, podrobněji byly popsány nejčastěji se vyskytující závady, a jaké sankce bývají zpravidla ukládány vč. aplikace správního řízení, alternativní řešení těchto závad v souvislosti s doporučeným vývojem legislativy. Byly stručně popsány postupy kontrolního orgánu, dle jakých norem se musí řídit při provádění státních kontrol a náležitosti protokolů a rozhodnutí. Dále byly navrženy legislativní změny, které by zjednodušily práci úředníků, kteří vykonávají státní kontroly. V této části byla také zmíněna práce s informačním systémem, který by také zasluhoval určité změny.

Cíl práce, jak byl stanoven a zamýšlen, byl naplněn.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. ČERNÝ, Jan. *Přestupkové řízení*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, a. s., 1995. 348 s. ISBN 80-85647-49-4.
2. HALAČKA, Karel, Prof. MUDr. RNDr., a kol. *Hygiena výživy v denní praxi*. Vyd.1., Praha: zdravotnické nakladatelství Avicenum, 1988. 170 s. 08-071-88.
3. HORZINKOVÁ, Eva, FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné. Obecná část*. Praha: Leges, 2010, 208 s. ISBN 978-80-87212-55-4.
4. KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2. Přepřacované a doplněné vydání. Ostrava: Montanex, a.s., 2007. 375 s. ISBN 978-80-7225-244-2.
5. LAŠTOVKA, Jaroslav, SUMERAUEROVÁ, Eva. *Správní řízení a právní odpovědnost v hygienické službě*. Brno: Ústav pro další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků, 1982. 258 s. Tirážní znak 57-873-82.
6. MALÝ, Karel a spol. *Prameny a nové proudy právní vědy č.2 - správní právo texty I*. Praha: Karolinum, Univerzita Karlova, 1991. 89 s. ISBN 80-7066-391-X.
7. MATES, Pavel, a kol. *Základy správního práva trestního*. 4. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 210s. ISBN: 978-80-7179-806-4.
8. ONDRUŠ, Radek. *Správní řád. Nový zákon s důvodnou zprávou a poznámkami*. Praha: Linde, a. s., 2005. 515 s. ISBN 80-7201-523-0.
9. PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnostní plánování*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2009. 200 s. ISBN 978-80-86708-80-5.
10. VEDRAL, Josef. *Správní řád-komentář*. Vyd.1., Praha: Polygon, 2006. 1042 s. ISBN 80-7273-134-3.
11. VELC, Vladimír, a kol. *Hygienické aspekty soukromého podnikání*. Pardubice: Akcent, 1991. 47 s. ISBN 80-900185-9-9.
12. WOLF, Augustin. *Hygiena výživy. Učebnice pro lékařskou fakultu hygienickou*. Vyd. 1., Praha: zdravotnické nakladatelství Avicenum, 1985. 380 s. 08-059-85
13. *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L*. Praha: Ottovo nakladatelství, s.r.o., 2003. 735s. ISBN 80-7181-938.

Elektronické zdroje

1. *Dedukce* [on-line]. Wikipedie otevřená encyklopedie [cit.15.12.2010]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Dedukce>>.

2. *Hygiena* [on-line]. Wikipedie otevřená encyklopedie [cit.15.12.2010]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Hygiena>>.
3. *Ateliér ekologických modelů* [on-line]. Praha: [cit.30.11.2010]. Dostupné z WWW: <http://www.atem.cz/zdravotni_rizika.html>.
4. KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena výživy*. [online], [cit.2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/predmet-cinnosti_17_1.html>.
5. KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena obecná a komunální*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/predmet-cinnosti_154_1.html>.
6. KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena práce*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/hp_38_1.html>.
7. KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Hygiena dětí a mladistvých*. [online], [cit. 2.1.2011]. Dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/dokumenty/predmet-cinnosti_1419_110_1.html>.
8. KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Epidemiologie*. [online], [cit. 2.1.2011], dostupné z WWW: <http://www.khsstc.cz/obsah/predmet-cinnosti_148_1.htm>.
9. HUSOVSKÝ, Richard: 59183. *Datové schránky – doručování v daňovém řízení* [on-line]. Stránka byla naposledy editována 24. 11. 2009. [cit. 27. 2. 2011] Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/datove-schranky-dorucovani-v-danovem-rizeni-59183.html>>.

Jiné zdroje

1. ASPI, *právní předpisy*. 2010.
2. Interní sdělení zaměstnanců KHS, vlastní zkušenosti ze státních kontrol.

Legislativa

1. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 882/2004, o úředních kontrolách za účelem ověřování dodržování právních předpisů o krmivech a potravinách a ustanovení o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.
2. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 853/2004, o hygieně potravin.
3. NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se

Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (“potravinové právo”).

4. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů.
6. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
7. Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
8. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
9. Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů.
10. Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.
11. Vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů.
12. Vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM ZKRATEK

FO – fyzická osoba

KHS – Krajská hygienická stanice

HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Point, systém kritických bodů

PO – právnická osoba

SEZNAM TABULEK

TABULKA Č. 1 Tabulka pokut Středočeský kraj – přehled uložených pokut KHS, oddělení hygieny výživy za celý Středočeský kraj za rok 2010.⁶¹

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA Č. I. Protokol o kontrolním zjištění – vzor protokolu o státní kontrole Krajské hygienické stanice v odboru hygieny výživy

PŘÍLOHA Č. II. Příkaz o pokutě (na místě) – vzor příkazu na místě, kterým se ukládá sankce - pokuta

PŘÍLOHA Č. III. Příkaz o pokutě („od stolu“) – vzor příkazu o pokutě, který je vydáván z pracoviště Krajské hygienické stanice vč. popsání některých závad, za které je dotyčná osoba sankcionována

PŘÍLOHA Č. IV. Příkaz povinnost – vzor příkazu – opatření – kterým se stanoví vykonání nějaké povinnosti, např. sanitace provozovny

⁶¹ Některé údaje byly v tabulce úmyslně pozměněny.

TABULKA Č. 1

Pokuty	Celkem uloženo		Odvolání												
			Celkem podáno		vyhověno v autoremeduře		odvolacím orgánem								
	potvrzeno						změněno		zrušeno		zamítnuto				
	počet	částka [Kč]	počet	částka [Kč]	počet	částka [Kč]	počet	částka [Kč]	počet	částka [Kč]	počet	částka [Kč]	počet	částka [Kč]	
blok pokuta dle 200/1990 Sb písm. f	30	42000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
blok pokuta dle 200/1990 Sb písm. n	182	242000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
blok pokuta dle 634/1992 Sb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jiná	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sankce dle §92 zákona 258/2000 Sb.	443	1754000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sankce dle zákona č. 110/1997 Sb.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sankce dle zákona č. 634/1992 Sb.	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	656	2041000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PŘÍLOHA Č. I

STŘEDOČESKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V PRAZE
KHSSC XXXXX/2011(4.106)

PROTOKOL o kontrolním zjištění

podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů o krmivech a potravinách a ustanovení o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

1. Pověření zaměstnanců provádějící kontrolu (jméno, příjmení, č. služebního průkazu):

..... číslo služebního průkazu: _____
..... číslo služebního průkazu: _____

Kontaktní spojení: Tel.: 234 118 111 Fax: 420 224 916 561
E-mail: podatelna@khsstc.cz

Oznámeno zahájení kontroly, služební průkazy předloženy.

2. Označení provozovny (přesná adresa):

3. Označení subjektu podléhajícího výkonu státního zdravotního dozoru:

a) fyzická osoba podnikající (jméno, příjmení, event. dodatek, datum narození, místo trvalého pobytu, místo podnikání, IČ a údaj o zápisu v živnost. rejstříku, vč. spis. zn., místa a dne jeho vydání):

b) právnická osoba (název a právní forma, sídlo, IČ a údaj o zápisu v obchodním rejstříku, vč. spis. zn. a dne zápisu):

4. Kontroly se zúčastili:

(fyzické osoby dle § 88 odst. 2 věta první zák. č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu):

5. Kontrola zahájena dne:

v hod.:

6. Předmět a účel kontroly:

Úřední kontrola zaměřena na zjištění, jakým způsobem jsou v provozovně plněny povinnosti vyplývající z: **NARIŽENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 853/2004 o hygieně potravin (dále jen „nařízení 853“)**

NARIŽENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (dále jen „nařízení 178“)

Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny ve znění Nařízení Komise (ES) č. 1441/2007 (dále jen „nařízení 2073 a nařízení 1441“)

zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 258“)

zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 110“)

vyhlášky č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 137“)

vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 252“)

zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 379“)

zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon 634“)

jiných právních předpisů nebo rozhodnutí

7. Předložené doklady (nepřipojeny k protokolu o kontrole):

8. Vzorky odebrány: ano - ne

(protokol o odběru vzorků)

Poučení Podle § 90 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za kontrolní vzorky výrobku, s výjimkou vzorků vody, zaplatí orgán ochrany veřejného zdraví částku ve výši ceny, za kterou kontrolovaná osoba a výrobek běžně prodává, nebo za kterou výrobek pořídila tj. KČ, pokud o náhradu požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že výrobek splnil požadavky stanovené právními předpisy, rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví. Částku ve výši ceny však orgán ochrany veřejného zdraví neposkytne, jde-li o výrobek, který nesplňuje požadavky stanovené právními předpisy, rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví.

9. Kontrolní zjištění:

10. Uložení blokové pokuty podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (§ 29 odst. 1 písm. r):

11. Požadavky kontrolního orgánu na podání písemné zprávy podle § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., neb o písemného vysvětlení podle § 88 odst. 3 písm. c) zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

Kontrolovaná osoba předloží písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků ve lhůtě do:

12. Poučení:

Obecně:

Podle § 88 odst. 4 zákona 258 může fyzická osoba uvedená v § 88 odst. 2 věta první tohoto zákona proti protokolu písemně a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě do 3 dnů ode dne seznámení s protokolem.

Pro kontrolu ve věci bezpečnosti výrobků a jakosti vod:

Podle § 88 odst. 4 zákona 258 může fyzická osoba uvedená v § 88 odst. 2 věta první tohoto zákona podat námitky pouze přímo do protokolu.

13. Vyjádření osoby uvedené v § 88 odst. 2 věta první zákona 258:

Prohlašuji, že jsem byl(a) seznámen(a) s obsahem protokolu o kontrolním zjištění, převzal(a) jeho stejnopis a byl(a) poučen(a) o právu podat proti tomuto protokolu námitky a o způsobu jejich podání.

14. Kontrola skončena dne:

v hod.:

15. Protokol obsahuje (počet stránek):

a byl vyhotoven ve 2 stejnopisech
+ 1 příloha

16. Podpisy:

a) kontrolních zaměstnanců:

b) osob zúčastněných na kontrole:

Příloha protokolu o kontrolním zjištění ze dne: _____

Provozovna (název): _____

Adresa provozovny: _____

KOD	Předmět dozoru	Kontrolováno		N*
		Bez závad	Závady zjištěny	
V01	Zdravotní příkazy			
V02	Osobní hygiena personálu			
V03	Provozní hygiena			
V04	Zásobování pitnou vodou			
V06	Stavebně technický stav			
V07	Skladovací podmínky potravin			
V08	Datum použitelnosti nebo minimální trvanlivosti			
V09	Smyslové vlastnosti potravin			
V10	Doklady o původu potravin			
V11	Manipulace, křížení činnosti			
V12	Technologický postup			
V13	Uvádění pokrmů do oběhu (značení, teplota výdeje, doba výdeje)			
V15	Přeprava a rozvoz pokrmů			
V16	Kontrola zavedení kontrolních postupů (HACCP)			
V18	Doklady k sanitaci a DDD			
V20	Manipulace s odpady			
V21	Výskyt hmyzu a hlodavců			
V22	Materiály, PBU			
V23	Kouření personálu v potravinářském provozu			
V24	Podávání pokrmů ze syrového masa a vajec			
V25	Osvědčení o znalosti hub			
V27	Příprava kojenecké stravy			
V30	Strava podávaná v rámci léčebného procesu			
V31	Příprava a podávání zmrazeniny			
V32	Skolení osob činných ve stravovacích službách			
V33	Oznamovací povinnost			
V34	Kontrola zákazu kouření v konzumačním prostoru			
V37	Dodržování postupů HACCP			
V38	Požadavky na zařízení			
V39	Označení provozovny v souladu se zákonem 379/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů			
V99	Jiné			

N* Nekontrolováno

Podpis zaměstnance provádějícího kontrolu:

Podpis osoby zúčastněné na kontrole:

PŘÍLOHA Č. II

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V PRAZE

Datum:

Naše zn.:

P Ř Í K A Z

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví místně příslušný podle ust. §11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ust. §82 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a věcně příslušný podle ust. § 10 správního řádu a podle ust. §82 odst. 2 písm. a) a b) zákona, rozhodla podle ust. §92 odst. 1 zákona, v příkazním řízení dle § 150 odst. 5 správního řádu, takto:

pan/paní..... datum narození.....,
trvale bytem....., podnikající fyzické osobě pod IČ.....,
místo podnikání.....

(dále jen „účastník řízení“), provozovatel potravinářského podniku - osoba provozující stravovací službu v provozovně.....

se v průběhu státní kontroly, zahájené dnevhod. a ukončené téhož dne v.....hod. dopustil/a správního deliktu spočívajícího v porušení:

I. ustanovení článku 4 odst. 2 Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, o hygieně potravin (dále jen „Nařízení ES“, pokud jde o povinnost dodržovat všeobecné hygienické požadavky stanovené v příloze II Nařízení ES, a to:

-
-
-

a ukládá se mu/jí

POKUTA VE VÝŠI-- Kč.

(slovy.....)

Účastník řízení je v souladu s § 79 odst. 5 správního řádu povinen nahradit náklady tohoto řízení, neboť jej vyvolal porušením své právní povinnosti. Náklady řízení se stanoví paušální částkou ve výši 1000,- Kč (slovy tisíc korun českých) dle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Pokuta uložená tímto rozhodnutím a paušální částka náhrady nákladů řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Pokuta na účet č. 3754-2829111/0710, vedený u ČNB, variabilní symbol(IČ podnikatele), specifický symbol (č.j.), paušální částka náhrady nákladů řízení na účet č. 19-2829111/0710, vedený u ČNB, variabilní symbol (IČ podnikatele), specifický symbol (č.j).

Veškeré zjištěné nedostatky jsou popsány v protokolu o státní kontrole ze dne
čj.:, jenž byl pořízen oprávněnými úředními osobami - kontrolními zaměstnanci KHS.

Účastník řízení byl státní kontrole přítomen, plně uznává důvody vydání příkazu a s uložením povinnosti souhlasí. Zároveň byl účastník řízení, jemuž je příkaz ukládán, poučen, že podepsáním se příkaz stává pravomocným a vykonatelným.

Toto vše stvrzuje svým vlastnoručním podpisem.

.....

(podpis účastníka)

Poučení o podání odporu:

Proti tomuto příkazu nelze podle § 150 odst. 5 správního řádu podat odpor.

V dne

pověřený zaměstnanec KHS

Převzal: (podpis účastníka)

PŘÍLOHA Č. III

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V PRAZE

Datum:

Paní

Naše zn.:

.....
„podnikatel“
.....
.....

P Ř Í K A Z

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví místně příslušný podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ust. § 82 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a věcně příslušný podle ust. §10 správního řádu a podle ust. § 82 odst. 2 písm. a) a b) zákona, rozhodla podle ust. § 92 odst. 1 zákona, v příkazním řízení dle § 150 odst. 1 a odst. 2 správního řádu, takto:

Pan/paní, datum narození, fyzická osoba podnikající pod IČ, trvale bytem, místo podnikání, (dále jen „účastník řízení“), se jako provozovatel potravinářského podniku - osoba provozující stravovací službu v provozovně, se v průběhu státní kontroly, zahájené dne v hod. a ukončené téhož dne v hod. dopustila správního deliktu spočívajícího v porušení

I. ustanovení článku 4 odst. 2 Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin (dále jen „Nařízení ES“), pokud jde o povinnost dodržovat všeobecné hygienické požadavky stanovené v příloze II Nařízení ES, a to:

a) v kapitole I bod 1. ve spojení s kapitolou VI bod 1., pokud jde o udržování potravinářských prostor v čistotě a dobrém stavu a pokud jde o odstraňování odpadků co nejrychleji, aby nedocházelo k jejich hromadění tím, že v době kontroly pod výčepem výskyt špíny tmavé barvy, poházeny zde prázdné PET lahve dle sdělení určené k likvidaci, v přípravně pozorováno zatékání na stropě, ve výčepu na stropě výskyt plísně černé barvy, stopy po zatékání s olupováním omítky, v prostoru výčepu a přípravny přeplněné koše odpadky, podlahy zaprášené a znečištěné špínou tmavé barvy, výskyt pavučin, v přípravně uloženy větve od smrku, na toaletách pro zákazníky (muži) známky zatékání, výskyt pavučin, ve skladu sudů také výskyt pavučin;

b) v kapitole I bod 4. věta druhá, pokud jde o vybavení umyvadla na mytí rukou prostředky

pro hygienické osušení rukou tím, že v prostoru výčepu u umyvadla na mytí rukou chyběly prostředky pro hygienické osušení rukou;

II. ustanovení článku 5. odst. 1 Nařízení ES,

pokud jde o vytvoření a zavedení jednoho nebo více stálých postupů založených na zásadách HACCP a postupování podle nich tím, že provozovatel žádným způsobem neprokázal, že zavedl stálý postup založený na zásadách HACCP a že podle něj postupuje, přestože při jeho činnosti vznikají rizika, která by mohla vést k ohrožení zdraví spotřebitelů;

III. ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) zákona 258,

pokud jde o dodržování zásad provozní hygieny upravené prováděcím předpisem, ve spojení s § 49 odst. 1 písm. b) vyhlášky č.137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "vyhláška 137"), pokud jde o skladování potravin a produktů neurčených pro stravovací službu mimo prostory manipulace tím, že v prostoru přípravny v mrazicím zařízení byl uložen bochník chleba a 2x vepřové koleno pro osobní spotřebu provozovatelky;

a ukládá se mu

P O K U T A V E V Ý Š I ,- Kč

(slovy Korun českých)

Účastník řízení je v souladu s § 79 odst. 5 správního řádu povinen nahradit náklady tohoto řízení, neboť jej vyvolal porušením své právní povinnosti. Náklady řízení se stanoví paušální částkou ve výši 1000,- Kč (slovy tisíc korun českých) dle ustanovení §6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Pokuta uložená tímto rozhodnutím a paušální částka náhrady nákladů řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Pokuta na účet č. 3754-2829111/0710, vedený u ČNB, variabilní symbol (*IČ podnikatele*), specifický symbol (*zn.*), paušální částka náhrady nákladů řízení na účet č. 19-2829111/0710, vedený u ČNB, variabilní symbol (*IČ podnikatele*), specifický symbol (*zn.*).

Odůvodnění:

Správní orgán dne dd. mm. rrrr prostřednictvím k výkonu státního zdravotního dozoru pověřených zaměstnanců, podle ust. §3 odst. 1 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a ust. §88 odst. 2 zákona, provedl státní kontrolu v provozovně stravovacích služeb, umístěné ve, která je provozována účastníkem řízení, se zaměřením na plnění povinností stanovených zákonem o ochraně veřejného zdraví a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

V rámci státní kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení porušil povinnosti stanovené

následující ustanoveními:

I. ustanovení článku 4 odst. 2 Nařízení ES, pokud jde o povinnost dodržovat všeobecné hygienické požadavky stanovené v příloze II Nařízení ES, a to:

a) v kapitole I bod 1., kapitoly VI bod 1., pokud jde o udržování potravinářských prostor v čistotě a dobrém stavu a pokud jde o odstraňování odpadků co nejrychleji, aby nedocházelo k jejich hromadění tím, že v době kontroly pod výčepem výskyt špíny tmavé barvy, poházeny zde prázdné PET lahve dle sdělení určené k likvidaci, v přípravně pozorováno zatékání na stropě, ve výčepu na stropě výskyt plísně černé barvy, stopy po zatékání s olupováním omítky, v prostoru výčepu a přípravny přeplněné koše odpadky, podlahy zaprášené a znečištěné špínou tmavé barvy, výskyt pavučin, v přípravně uložena smrková větev, na záchodě pro spotřebitele muži stopy po zatékání, výskyt pavučin, ve skladu sudů také výskyt pavučin, přičemž udržování provozovny v čistotě a dobrém stavu je součástí postupů k zajištění bezpečnosti podávaných pokrmů;

b) v kapitole I bod 4. věta druhá, pokud jde o vybavení umyvadla na mytí rukou prostředky pro hygienické osušení rukou tím, že v prostoru výčepu u umyvadla na mytí rukou chyběly prostředky pro hygienické osušení rukou, přičemž zajištění prostředků pro hygienické osušení rukou v prostoru, kde se manipuluje s nebalenými potravinami a pokrmy je nezbytnou součástí opatření a postupů k zajištění bezpečnosti pokrmů a potravin;

II. ustanovení článku 5. odst. 1 Nařízení ES, pokud jde o vytvoření a zavedení jednoho nebo více stálých postupů založených na zásadách HACCP a postupování podle nich tím, že provozovatel žádným způsobem neprokázal, že zavedl stálý postup založený na zásadách HACCP a že podle něj postupuje, přestože při jeho činnosti vznikají rizika, která by mohla vést k ohrožení zdraví spotřebitelů;

III. ustanovení § 21 odst. 1 písm. a) zákona 258, pokud jde o dodržování zásad provozní hygieny upravené prováděcím předpisem, ve spojení s § 49 odst. 1 písm. b) vyhlášky 137, pokud jde o skladování potravin neurčených pro stravovací službu mimo provozní prostory tím, že v prostoru přípravny v mrazícím zařízení uložen bochník chleba a 2x vepřové koleno pro osobní spotřebu provozovatelky, přičemž zajištění ukládání potravin neurčených pro stravovací službu mimo prostor výroby, přípravy, skladování a oběhu, je součástí opatření a postupů k zajištění ochrany potravin a pokrmů proti jakékoliv kontaminaci, která by mohla způsobit, že potraviny a pokrmy nebudou vhodné k lidské spotřebě;

Správní orgán dospěl k závěru, že skutečnosti prokázané výše citovanými důkazními prostředky odůvodňují uložení pokuty účastníku řízení v řízení z moci úřední dle ustanovení § 92 odst. 1 zákona. Přitom vycházel ze skutečnosti, že jsou splněny podmínky pro uložení této pokuty formou příkazu dle ustanovení § 150 odst. 1 a 2 správního řádu, když kontrolní protokol, který je podkladem pro toto rozhodnutí, pořizovala osoba, která může být oprávněnou úřední osobou, účastník řízení byl zákonem stanoveným způsobem seznámen a jeho obsahem, aniž by jej v zákonné lhůtě zpochybnil odůvodněnými písemnými námitkami, přičemž správní orgán považuje skutková zjištění touto cestou opatřená za dostatečná pro splnění účelu tohoto řízení.

K uložení pokuty přistoupil správní orgán současně také proto, že zkoumáním materiální stránky správního deliktu, spočívajícího v porušení výše citovaných povinností výše popsaným jednáním či opomenutím jednání ze strany účastníka zařízení, dospěl

k jednoznačnému závěru, že tato porušení, jak každé jednotlivě, tak všechny společně ve svém souhrnu, byla způsobilá vyvolat závažný protiprávní následek v podobě ohrožení veřejného zdraví, byla tedy správním orgánem shledána za společensky škodlivá.

Při stanovení výše pokuty přihlížel správní orgán v souladu s ustanovením § 93 odst. 1 zákona k závažnosti, způsobu, době trvání a následku protiprávního jednání.

K závažnosti protiprávního jednání správní orgán konstatuje, že povinný subjekt při provozování činnosti epidemiologicky závažně ohrozil zdravotní nezávadnost potravin a pokrmů, které podával konzumentům, u nichž v důsledku toho mohlo dojít k alimentárnímu onemocnění a tím k poškození jejich zdraví.

Ke způsobu protiprávního jednání správní orgán konstatuje, že povinný subjekt nedodržováním zásad provozní hygieny ohrožoval zdravotní nezávadnost podávaných pokrmů.

K době trvání protiprávního jednání správní orgán konstatuje, že povinný subjekt neprojevil snahu odstranit závady, neposkytl součinnost správnímu orgánu, vůbec nereagoval na uvedené závady popsané v protokolu o kontrolním zjištění a neprojevil snahu po jejich odstranění.

K následkům protiprávního jednání správní orgán konstatuje, že pokud mu je známo, nedošlo porušením povinností k poškození zdraví fyzických osob. Z důvodů odborně zdravotních však nedodržením zásad provozní hygieny, nelze vyloučit ohrožení zdravotní nezávadnosti podávaných pokrmů a následné ohrožení zdraví osob. Správní orgán je toho názoru, že není podstatné, zda k poškození zdraví dojde, ale že to poškození je možné.

Na základě všech uvedených skutečností dospěl správní orgán k výši pokuty, jak je stanovena ve výroku tohoto příkazu.

S ohledem na skutečnost, že správní řízení, z něž vzešlo toto rozhodnutí, bylo prokazatelně vyvoláno porušením povinností účastníka řízení, přistoupila KHS, s ohledem na ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, k uložení povinnosti k náhradě nákladů tohoto řízení jeho účastníku. Výše náhrady nákladů řízení byla v souladu s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, stanovena paušální částkou ve výši 1 000,- Kč.

P o u č e n í :

Podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu, lze proti tomuto příkazu podat odpor do 8 dnů ode dne jeho oznámení podáním u Krajské hygienické stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení.

.....
vedoucí oddělení hygieny výživy

Rozdělovník
adresát - doporučeně na doručenkou
KHS – sídlo – odd. HV a PBU

PŘÍLOHA Č. IV

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE STŘEDOČESKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V PRAZE

Datum:

Naše zn.:

PŘÍKAZ

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze (dále jen „KHS“) jako orgán ochrany veřejného zdraví místně příslušný podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ust. § 82 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a věcně příslušný podle ust. § 10 správního řádu a podle ust. § 82 odst. 2 písm. a) a b) zákona, rozhodla dle § 84 odst. 1 písm. m) zákona v příkazním řízení dle § 150 odst. 5 správního řádu, takto:

panu/paní, datum narození,
trvale bytem,
podnikající fyzické osobě pod IČ, místo podnikání
.....
(dále jen „účastník řízení“), provozovateli potravinářského podniku - osobě
provozující stravovací službu v provozovně
.....

n a ř i z u j e

povinnost

Provedení sanitace zázemí výše uvedené provozovny stravovacích služeb tj. ve skladu potravin, v přípravně a na toaletách pro zaměstnance.

Uloženou povinnost je nutno splnit bez prodlení.

Účastník řízení je v souladu s § 79 odst. 5 správního řádu povinen nahradit náklady tohoto řízení, neboť jej vyvolal porušením své právní povinnosti. Náklady řízení se stanoví paušální částkou ve výši 1000,- Kč (slovy tisíc korun českých) dle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Paušální částka náhrady nákladů řízení je splatná do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 19-2829111/0710, vedený u ČNB, variabilní symbol (IČ podnikatele), specifický symbol(č.j.).

Veškeré zjištěné nedostatky jsou popsány v protokolu o státní kontrole ze dne č.j.:, jenž byl pořízen kontrolními zaměstnanci KHS.

Účastník řízení byl státní kontrole přítomen, plně uznává důvody vydání příkazu a s uložením povinnosti souhlasí. Zároveň byl účastník řízení, jemuž je příkaz ukládán, poučen, že podepsáním se příkaz stává pravomocným a vykonatelným.

Toto vše stvrzuje svým vlastnoručním podpisem.

.....
(podpis účastníka)

Poučení:

Proti tomuto příkazu podle § 150 odst. 5 správního řádu nelze podat odpor.

V..... dne

.....
pověřený zaměstnanec KHS

Převzal: (podpis účastníka)